

Univerzita Karlova v Praze

Filosofická fakulta

Ústav východoevropských studií

Bakalářská práce

Karina Biarozkina

Nepřeložené ze Sorokina

One of the Sorokin's untranslated books

Praha 2016

vedoucí práce: Mgr. Jana Kitzlerová, Ph. D.

Poděkování:

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí mé práce Mgr. Janě Kitzlerové, Ph. D. za cenné rady a připomínky, které pomohly vzniku této práce. Také bych chtěla poděkovat Mgr. Lukáši Zádrapovi, Ph. D., z Ústavu dálného východu, za pomoc při překladu z čínského jazyka. Mé poděkování patří také doc. Dr. phil. Markusu Gigerovi za podnětné poznámky k překladu francouzského a německého jazyka.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného stejného titulu.

V Praze dne

Podpis:

Anotace

Předmětem bakalářské práce je tvorba ruského autora Vladimíra Sorokina. Práce je zaměřená na překlad a s ním spojenou problematiku, přičemž je rozdělena do dvou ucelených částí. První z nich je věnovaná problematice překladu s důrazem na tvorbu tohoto autora, druhá pak obsahuje komentář a to jak k výchozímu, tak k přeloženému textu. Cílem práce je poukázat na autorův specifický styl a vyjadřování, které znesnadňuje převod do jiného jazyka a vytvořit tak předpoklad pro budoucí překlad vybraného díla.

Klíčová slova

Překlad, překladatelská analýza, překladatelské metody, ruská literatura, Vladimír Sorokin, Golubojе salo

Abstract

The subject of bachelor thesis is work of Russian writer Vladimir Sorokin. This thesis focuses on translation and common problems associated with it. It's divided into two coherent parts. First one is devoted to the translation alone and second contains my personal commentary, both to the original and translated text. Goal of this thesis is to highlight author's specific style of writing and his expressions, thus creating preconditions for the possible future translation of selected book.

Keywords

Translation, translation analysis, translation method, Russian literature, Vladimir Sorokin, Goluboj salo

Obsah

1	Úvod.....	8
2	Teorie překladu	10
2.1	Vysílatel, příjemce a text.....	10
2.2	Médium a problematika místa a času.....	11
2.3	Funkce textu	12
2.4	Obsah díla.....	12
2.5	Kompozice textu	13
2.6	Lexikum užití autorem	14
2.7	Syntax.....	14
3	Typologie překladatelských problémů.....	15
3.1	Překlad názvu díla a název jako takový	15
3.2	Románové lexikum	16
3.2.1	Autorské neologismy	16
3.2.2	Systém pchin-jin versus česká transkripce	19
3.2.3	Galicismy, Germanismy a Latinismy	22
3.2.4	Anglicismy.....	24
3.2.5	Hybridní slova.....	24
3.2.6	Nenormativní lexika v díle Sorokina	26
3.3	Kulturní prvky a reálie v díle	28
3.3.1	Reálie a termíny	28
3.3.2	Vlastní jména a jejich typologie	30
4	Závěr	33
5	Přílohy.....	36
5.1	Příloha I - Překlad	36
5.2	Příloha II – Text originálu.....	46
6	Bibliografie	56

6.1	Primární zdroj.....	56
6.2	Sekundární zdroje.....	56
6.3	Internetové zdroje.....	57
6.4	Interview	57

1 Úvod

Předmětem bakalářské práce je analýza románu Vladimíra Sorokina „Teplý špek“ s důrazem na překladatelské problémy, které se v díle vyskytují. Toto téma jsem si zvolila z několika důvodů, zajímá mě jak problematika překladu samotného, tak tvorba Vladimíra Sorokina, který je jedním z hlavních současných představitelů ruské postmoderny¹. Dalším důvodem, proč jsem se rozhodla pro tuto práci, je fakt, že právě román „Teplý špek“ nikdy do českého jazyka přeložen nebyl.

Práce je strukturálně rozdělená do tří hlavních částí. První z nich se věnuje všeobecné teorii překladu. V této části se pokusím zprostředkovat co nejucelenější překladatelský rozbor textu. Součástí je také seznámení s jednotlivými technikami a postupy, které byly užity při tvorbě této práce. Tato část objasní veškeré skutečnosti, které se týkají kompozice, lexika, syntaxe či stylu díla. První kapitola také umožní snadnější pochopení a lepší orientaci v dalších částech bakalářské práce. V druhé části se věnuji konkrétním překladatelským problémům, které dělím podle tematických oblastí, kterých se týkají. Náplní této části je též analýza reálií týkajících se asijské kultury, a také termínů, které jsou například z oblasti tibetské medicíny. Právě tyto termíny a reálie způsobují překladatelům největší problémy, jsou to ale zároveň prostředky, které umožňují Sorokinovi vytvořit groteskní svět plný absurdity. Dále následuje poslední oddíl bakalářské práce a to překlad samotný. Text překládaného díla se v knize nachází na stránkách 7 – 16 a jedná se o první dva dopisy Borise Glogera svému milenci. Tuto část jsem překládala bez vynechání jakýchkoliv úseků, a jelikož jsem si vybrala úsek na začátku díla, tak se nejedná o text vytržený z kontextu. Též předpokládám, že český recipient nedisponuje stejnými znalostmi jako čtenář ruský, takže jsem překládaný text, pro přiblížení českému čtenáři a lepší pochopení autorova slova, opatřila vysvětlivkami a poznámkami pod čarou. Tyto poznámky navazují na teoretický úvod.

---

¹ Někteří literární kritici zařazují Sorokina mezi konceptualisty, jelikož tento autor rozšiřuje literární pozadí tím, že pracuje se starými texty (př. v úvodu „Teplého špeku“ Sorokin uvádí citát z románu François Rabelaise „Gargantua a Pantagruel“ a citát z díla Fridricha Nietzsche „Soumrak model aneb jak se filosofuje s kladivem“); sám Sorokin v interview „Я в совок опять не хочу. И в андерграунд - тоже“ uvádí: - „Я не концептуалист, я не Лев Рубинштейн, я не пишу безличных текстов на карточках. Был период, когда концептуалисты как-то повлияли на меня. Метод отстранения, дистанции с текстовым материалом, безличностное письмо, когда неясно, кто это написал, - это было интересно в первой половине 1980-х, но уже в конце 1980-х я стал потихоньку от этого отходить. Концептуализм - это довольно узкое и жесткое направление в искусстве. Есть поэты-концептуалисты, их не так много, но быть писателем-концептуалистом для меня скучно. Мне хочется разнообразия. А они однообразны. Я им благодарен, безусловно, но это для меня дела давно минувших лет.“ (<http://izvestia.ru/news/304902>; poslední přístup 27. 3. 2016).

Ukázky z románu, které se objevují v této práci, rozdělují do dvou jazykových skupin – ruské a české. Příklady, které jsou v českém jazyce, najdete též v Příloze I – Překlad. Pokud se jedná o ukázky, které jsou uvedeny v ruském jazyce, jsou to slova či výrazy, které nejsou zařazeny do mého překladu a tudíž je v mém překladu nenajdete (vyskytují se tam pouze pro názornou ukázkou využití toho či onoho jevu).

Cílem práce je tedy poukázat na specifický styl a vyjadřování Vladimíra Sorokina, poskytnout podrobnou překladatelskou analýzu díla a zpřístupnit tím českému čtenáři jedno z postmoderních děl 20. století. Právě překladatelská analýza staví základ pro budoucí překlad vybraného díla. Sorokin získal reputaci vytríbeného stylisty a tvůrce šokujících syžetů – tyto vlastnosti lákají každého čtenáře i přes to, že čtení jeho děl nepatří k nejlehčím. Dle mého názoru jazyková analýza a analýza stylu spisovatele mnohé vysvětluje a pomáhá tak k objektivní interpretaci jeho děl.

2 Teorie překladu

V této části bakalářské práce se věnuji obecné teorii překladu a pokusím se zprostředkovat ucelený překladatelský rozbor textu s příklady konkrétních překladatelských problémů. Text analyzuji částečně pomocí vnětextových a částečně vnitrotextových faktorů.² Dle mého názoru se jednotlivé typy faktorů mohou překrývat, tím pádem je sdružuji podle kontextu nebo také doplňuji o další informace. K vnětextovým faktorům řadím vysílatele a příjemce textu, dále místo a čas komunikace, a následně také médium a funkci textu. Vnitrotextové faktory jsou pak kompozice textu, lexikum a syntax díla. Tento oddíl umožní snadnější pochopení a také lepší orientaci v dalších částech bakalářské práce, jelikož objasní základní vnětextové a vnitrotextové faktory, které vystupují v tomto románu, a je tudíž potřeba je znát.

2.1 Vysílatel, příjemce a text

Autorem překládaného textu je současný ruský spisovatel, scenárista a jeden z nejkontroverznějších představitelů postmoderny Vladimír Georgijevič Sorokin. Narodil se v roce 1955 v osadě Bykovo, v Moskevské oblasti. V Moskvě vystudoval „Московский институт нефтяной и газовой промышленности“ a v mládí se zabýval konceptuálním uměním. V roce 2001 získal Cenu Andreje Bělého a následně v roce 2005 získal americkou cenu Liberty. Napsal díla jako *Fronta*, *Den Opričníka* nebo *Třicátá Marinina láska*³. Věnuje se také dramatické tvorbě a píše díla jako „Пельмени“, „Капитал“ nebo „Занос“.⁴ Tento spisovatel se nezabývá pouze ruskou historií, ale ve svých dílech toto téma přetváří do vize blízké budoucnosti a snaží se provokovat nejen literární kritiky, ale také obyčejné čtenáře. Jednou z takových prací je právě i román „Теплый шпек“ – dílo, které Sorokinovi přineslo celosvětový úspěch a uznání i přes to, že je to text relativně mladý a zabývalo se jím pouze malé množství literárních vědců.

Tento román, nebo přesněji řečeno historicko-fantaskní dobrodružný román, jako takový není příliš obsáhlý, ale i přesto poskytuje čtenáři velmi podrobný popis života v různých částech Ruska a Evropy v roce 2048. Spojením nejoblíbenějšího žánru teenagerů,

---

² Toto rozdělení vytvořila Christiane Nordová a publikovala ho ve své knize „Text analysis in translation“.

³ Toto dílo bývá srovnáváno s dílem „Ruská krasavice“ od Jerofejeva, nejen kvůli „podobnému společenskému postavení hlavní hrdinky, ale také pro krach jejích představ a snahy najít naplnění života“ (Hrala, M., *Ruská moderní literatura*, Praha, Karolinum 2007, ISBN 978-80-246-1201-0; str. 700).

⁴ <http://www.srkn.ru/biography> (poslední přístup: 15. 4. 2016).

tedy „fantasy“, s pornografickými prvky a konkrétními biografiemi historických postav, od Stalina až k Achmatovové a Pasternaku, Sorokin vytváří čtivé dílo, které může existovat v prostředí masové kultury, ale také může zapůsobit na každého literárního vědce či kritika, pro kterého je tento text svým obsahem či slovní zásobou výzvou k podrobné analýze textu.⁵ Spisovatel v textu pracuje s cizími jazyky, historickými fakty či s alternativní čínskou medicínou a předpokládá, že je čtenář bude znát, jelikož dále použité termíny nevysvětluje (přesněji o této problematice pojednávám v následujících kapitolách).

Cílovým čtenářem románu je ruský mluvící osoba se zájmem o ruskou postmodernu a žánr fantasy. Jelikož autor celý svůj život prožil v Rusku (v Sovětském svazu a následně Ruské federaci), dá se předpokládat, že dílo je zaměřeno na ruského čtenáře, případně emigranty, kteří zažili Stalinské Rusko a Rusko 90. let a dokáží tak reflektovat způsob autorova vyjadřování a souvislosti na které poukazuje.

2.2 Médium a problematika místa a času

Médiem je kniha vydaná nakladatelstvím „Ad Marginem“ v roce 1999, tedy ruským nakladatelstvím, které se specializuje na publikování moderní ruské a zahraniční literatury. Toto nakladatelství bylo založeno v roce 1993 ruským kulturním činitelem Alexandrem Ivanovem. V dnešní době je dílo dostupné jak v tištěné podobě, tak v podobě elektronické, kterou můžete najít na oficiálních stránkách Vladimíra Sorokina.

Místem vzniku textu je postsovětské Rusko, konkrétně Moskva, kde byl publikován v roce 1999. Román rovněž vyšel v Německu v roce 2000 a následně ve druhém vydání v roce 2003, dále ve Švédsku v roce 2001, v Estonsku v roce 2002, též v Maďarsku a Chorvatsku v roce 2004. Posledním místem vydání je Francii, kde kniha vyšla v roce 2007. Místo a čas jistě významně ovlivnily autora, jelikož jeho dílo, spojuje sovětské Rusko se smyšlenými historickými událostmi jak z roku 1954 tak s pro nás blízkou budoucností.

---

⁵ Srovnej: <http://magazines.russ.ru/druzhba/1999/10/shatal.html> (poslední přístup: 2. 2. 2016).

2.3 Funkce textu

Ve své práci se odkazují na Romana Jakobsona a jeho knihu „Poetická funkce“⁶, která pojednává o šesti činitelích slovní komunikace. Jsou to funkce, které stojí mimo systém jazyka: funkce jazyka, řeči, výrazů a sdělení.⁷

Hlavní funkcí uměleckého textu je funkce poetická (neboli estetická). Poetická funkce je zaměřená „na sdělení jako takové“, koncentruje se „na sdělení pro ně samo“. Jakobson uvádí, že: „*systematické poznání jazyka vyžaduje důkladnou pozornost k jeho poetické funkci. ... Poetická funkce není jedinou funkcí slovesného umění, ale pouze jeho dominantní, determinující funkcí. ... Tato funkce posiluje hmatatelnost znaků a tak prohlubuje základní dichotomii znaků a objektů.*“⁸

I přesto, že tato funkce je v díle dominantní, víme, že každá poetická funkce předpokládá účast dalších jazykových funkcí. Román Vladimíra Sorokina je převážně prozaický, a tudíž patří k epice. Tento literární druh má funkci referenční, který určuje vztah k tématu, „*zaměřuje se k označovanému předmětu, orientuje se na kontext*“.⁹ Některé části románu však nejsou psány prózou, ale naopak jsou veršované a lyrické. Jsou to například verše Achmatovové či Pasternaka. Lyrika je podle Romana Jakobsona „*orientovaná na osobu prvou*“ a „*je intimně spojená s funkcí emotivní*“. Tato „*„expresivní“ funkce, koncentrovaná k mluvčímu, míří k přímému vyjádření postoje mluvčího k tomu, o čem hovoří. Směřuje k vytvoření dojmu jisté emoce, pravdivé či fignované.*“¹⁰

2.4 Obsah díla

Současný ruský spisovatel Vladimír Sorokin vydal v nakladatelství Ad Marginem¹¹ v roce 1999 román „Teplý špek“¹². Autor využil témata z ruské historie, které ztvárnil ve vlastní osobité vizi ruské budoucnosti. Čtenář se tak ocitá v Rusku v roce 2048 a díky

---

⁶ Srovnej: Jakobson, R., Poetická funkce, Jinočany: H&H, 1995, ISBN 80-85787-83-0 (str. 77-82).

⁷ Srovnej: http://oltk.upol.cz/encyklopedie/index.php5/Funkce:_Pražský_lingvistický_kroužek (poslední přístup: 1.3. 2016).

⁸ Jakobson, R., Poetická funkce, Jinočany: H&H, 1995, ISBN 80-85787-83-0 (str. 81).

⁹ Tamtéž (str. 78).

¹⁰ Tamtéž (str. 78).

¹¹ Ruské nakladatelství, které se specializuje na vydávání knih současné ruské a cizí literatury.

¹² V rozhovoru pro izraelskou televizi Sorokin charakterizoval „Teplý špek“ jako „pokus vyvrátit naruby sovětskou realitu a podívat se na její droby“: „Sovětská stalinská literatura - <...> jakýsi monstr, ve kterém jsme žili, ale je to monstr s přeslazeným obličejem, a já jsem se pokusil podívat se na jeho prohnité droby, vyvraceje přitom naruby historii XX století, čas a lidi. K tomu mi dopomohl nápad s klonováním“ (Сорокин, В. „Пока не пришли ко мне домой и не вывели на улицу ...“: interview).

dopisům filologa Borise Glogera má možnost sledovat práci vědců v utajené vojenské oblasti na Sibiři. Podstata projektu spočívá ve vytvoření „modrého špeku“ – záhadné hmoty s nulovou entropií¹³ a nevyčísitelnou hodnotou. Nečekaně se však činnost projektu hroučí vpádem skupiny „Zeměmrdu“¹⁴, což je mnišský řád patriotického zaměření. „Zeměmrdi“ ničí tajný projekt a kradou všechny zásoby modrého špeku, který zmrazují a odesílají do minulosti. V druhé části románu se čtenář ocitá v Moskvě v roce 1954, kdy je Evropa rozdělena Druhou světovou válkou na Německo a Sovětský svaz a mezi Stalinem a Hitlerem jsou ustanoveny přátelské vztahy. Stalin, společně se svým milencem Nikitou Chruščovem, krade špek sovětskému lidu, aby se později, ve společnosti Himmlera a Hitlera, stali nesmrtelnými.

2.5 Kompozice textu

Na začátku díla autor vložil úryvek ze světoznámého díla francouzského spisovatele Françoise Rabelaise „Gargantua a Pantagruel“ a také vložil citát německého filozofa Fridricha Nietzscheho z díla „Soumrak model aneb Jak se filosofuje kladivem“. Dílo je děleno na kapitoly ve formě dopisů. Nadpisem kapitoly není tedy název, ale datum dne, kdy byl dopis psán. Boris Gloger, hlavní hrdina, začíná psát 2. ledna a píše tuto „milostnou“ korespondenci v průběhu celého díla. Jen díky těmto listům má čtenář možnost dozvědět se něco málo o životě a práci na Sibiři. Další dělení probíhá uvnitř dopisů. Autor v nich vytváří podkapitoly, které jsou tvořeny z dramatické, lyrické či epické tvorby klonů. Tyto podkapitoly mají své vlastní názvy (jedná se o název díla, který napíše určitý klon) a jméno autora, neboli klona, který dané dílo napsal.¹⁵ Názvy těchto podkapitol jsou psány vizuálně nezajímavým a pouze nepatrně větším písmem. Tyto jednoduché názvy autor nejspíše používá proto, aby neodváděly pozornost od samotného obtížného textu. V překladu tyto prvky zůstaly nezměněny.

Do textu Vladimír Sorokin nevložil žádné obrázky, ani poznámky pod čarou nebo vysvětlivky. Pouze na konci díla je sestaven malý slovník čínských slov a termínů, které se používají v textu. Seznam obsahuje celkem 66 slov, které mají pomoci k lepšímu porozumění díla. Autor se snaží zvýrazňovat některá slova v textu různými způsoby. Může se jednat o

---

¹³ Je to základní fyzikální pojem; míra neurčitosti systému.

¹⁴ Podle slov Sorokina „radikálnější upřímnější varianta lásky k vlasti“.

¹⁵ Pro větší pochopení uvádím příklad ze strany 32: Dostojevskij – 2 „Graf Rešetovskij“.

zvýraznění pomocí kurzívy nebo versálek¹⁶. Využitím výrazných formátů písma Vladimir Sorokin klade větší důraz na tato slova a v některých případech také poukazuje na stylistické chyby v řeči Glogera, jehož řeč je už zčásti ovlivněná čínštinou. Jiná slova autor zvýrazňuje rozšířenými mezerami mezi písmeny. Například ve větě „...раскрытая на твоей н е л ю б и м о й главе 18.“ autor zdůrazňuje slovo „нелюбимой“ pomocí hláskování, čímž ve čtenáři vyvolává umocněný dojem nepříjemnosti či nelibosti.

2.6 Lexikum užitá autorem

Román „Теплый шпек“ je napsaný současnou ruštinou a jeho slovní zásoba odpovídá uměleckému textu. V díle se převážně vyskytují slova spisovná nebo neutrální. Na druhou stranu zde vystupují slova s expresivním zabarvením, pejorativní lexika a vulgarismy. Těmito slovy se autor snaží získat čtenářovu pozornost nebo se mu snaží text přiblížit. V textu se vyskytují termíny, jejichž podoba je závazná a tyto termíny je nutno přeložit odpovídajícími ekvivalenty. Může se jednat například o názvy měst či přírodních reálií, v díle použitých. Poměrně frekventované jsou v textu cizojazyčné výrazy. Nejčastěji jsou to výrazy čínské, dále pak barbarismy, galicismy, germanismy a výrazy latinské. Samostatnou skupinu tvoří autorské neologismy, kterými Sorokin přetváří dílo a stylizuje ho do vize budoucnosti. I přes to, že Sorokinovy neologismy jsou srozumitelné, tento druh slov představuje pro překladatele velký problém (téma neologismů budu více rozvíjet v kapitole Типologie překladatelských problémů).

2.7 Syntax

Syntax v díle „Теплый шпек“ můžeme rozhodně označit za komplikovaný. V textu se často vyskytují dlouhá a složitá souvětí s jednou či více vsuvkami či přístavky. Vedle zmíněných složitých souvětí se vyskytují také krátké věty jednoduché, které text ovlivňují a činí jej dynamickým. V díle převažují věty oznamovací, ale v dialogích hrdinů najdeme též věty tázací či rozkazovací. Ve větách jsou hojně užívána interpunkční znaménka, jakými jsou například pomlčky, uvozovky, výpusťky, závorky, dvojtečky či středníky.

---

¹⁶ „Их запичатывают сургучом“; „АЭРОСАНИ – тоже неплохие,,“

3 Typologie překladatelských problémů

V této části práce se budu zabývat konkrétními překladatelskými problémy, se kterými jsem se v průběhu překládání „Teplého špeku“ setkala. V závěru této kapitoly přikládám vlastní překladatelské řešení těchto problémů.

3.1 Překlad názvu díla a název jako takový

Fantaskní syžet našeho díla je pevně zakořeněn v ruské skutečnosti. Středem pozornosti se v románu stává tajemný modrý špek, který se hromadí v tělech klonů nejnámějších ruských spisovatelů poté, co dokončí svoji práci. Modrý špek je „quinta essentia“¹⁷ literatury, je to materiální náhražka duchovní substance, a stává se tak pátým elementem vysoké duchovní povahy.¹⁸ Básnický přívlastek „modrý“ vyvolává asociace s barvou nebe nebo s něčím vznešeným, například s aristokratickou „modrou krví“. V románu je označením „modrý“ naopak aktivována asociace se sexuální orientací hrdinů výhradně na osoby stejného pohlaví což dokazuje i to, že vytváření modrého špeku se věnuje homosexuál Boris Gloger.¹⁹

Pokud uvážím sexuální orientaci Borise Glogera a syžetovou linii románu, tak „Teplý špek“ je název, který přesně vystihuje název díla v originále²⁰. Na úrovni sémantické nese epiteton „teplý“ stejný význam jako básnický přívlastek „голубой“, resp. nese stejný sexuální podtext. Stejně bychom mohli interpretovat slovo „špek“. Pokud bychom přijali tezi, že „голубое сало“ je určitý druh drogy (záhadná hmota s nulovou entropií²¹ a nevyčísitelnou hodnotou), tak bychom neměli používat doslovný překlad „sádlo“, ale opět bychom měli použít přenesený význam „špek“ – což je rovněž slangový výraz pro cigaretu z marihuany.

---

¹⁷ Pátý element; základ, na kterém je postaven vesmír.

¹⁸ V ruském jazyce – сало; jeden z významů přídatného jména „сальный“ – „непристойный, циничный“ neboli „nepřístojný, cynický“.

¹⁹ Srovnej: Марусенков, М. П., Абсурдопедия русской жизни Владимира Сорокина: заум, гротеск и абсурд, Санкт-Петербург. АЛЕТЕИЯ 2012. ISBN 978-5-91419-609-4 (str. 199).

²⁰ Jedná se o název symbolizující. Tento typ názvu „udává téma, problematiku nebo atmosféru díla zkratkou, typizujícím symbolem <...>. Vývoj tohoto druhého typu souvisí s rozvojem kapitalismu, kdy se literatura stává zbožím a název reklamou.“ (Levý, J., Umění překladu, Miroslav Pošta – Apostrof, Praha 2012, ISBN 978-80-87561-15-7, str. 141).

²¹ Fyzikální pojem; míra neurčitosti systému.

3.2 Románové lexikum

V románu „Teplý špek“ autor využívá velice rozmanitou škálu jazykových prostředků, slovy přijatými z cizích jazyků počínaje a autorskými neologismy konče. Například hlavní hrdina Boris Gloger ve svých dopisech používá speciální terminologii (protoplazma, pulpa), také knižní výrazy (korpulentní, verbální, mediální) nebo slova, která jsou zastaralá (versta, refekce neboli klášterní stolování).²² Všechny tyto jazykové prostředky jsou pro vyznění textu důležité, ačkoli význam některých použitých slov lze jen velmi těžko určit. Tento oddíl své práce rozdělují do šesti podkapitol. V každé z nich se věnují jinému okruhu slov. V první části se tedy jedná o autorské neologismy, které autor vytváří nejen pomocí již čtenáři známých slov, ale také pomocí slovtvorby, která se neřídí žádnými pravidly. Dále se jedná o slova převzatá z čínského jazyka, rovněž o galicismy, germanismy, anglicismy, latinismy a také slova hybridní, což jsou slova, která v českém jazyce neexistují²³, a tím pádem českému čtenáři nemohou být známy.

Slova převzatá z jiných jazyků jsem nepřekládala, ale naopak jsem je ponechávala tak jak jsou napsaná v ruském originále, jelikož takový byl autorův záměr a tedy se stal i záměrem mým. Dále se ve své práci zabývám Sorokinovou nenormativní lexikou. Tomu je věnována i jedna z podkapitol, ve které se pokusím zprostředkovat autorův názor na danou problematiku a také se zaměřím na jakékoli odklonění od normativní či spisovné slovní zásoby.

3.2.1 Autorské neologismy

Sorokin ve svém díle využívá autorské neologismy, z nichž každý má svůj účel. Právě neologismy deaktivuje Sorokin automatickou percepcí textu a nutí čtenáře k tomu, aby si aktivoval své kreativní možnosti čtení. Tímto se Sorokin vzdaluje od tradičního čtení, jelikož jakákoli odchylka od normy (fonetická, lexikální, gramatická, stylistická,...) brzdí čtení a vnímání textu. Můžeme také říci, že mírou násilí na čtenářově mysli, ve formě autorských neologismů, se stává využívání neologismů nikoli sporadicky, ale periodicky. Autor klame estetické očekávání čtenáře a znejišťuje ho ve vlastní jazykové či literární kompetenci. V „Teplém špeku“ jsou autorské neologismy jedním z dominujících lexikálních prostředků.

---

²² <http://www.rfp.psu.ru/archive/1.2012/marusenkov.pdf> (poslední přístup: 26.4.2016).

²³ V českém jazyce hybridní slova existují, ale většinou se jedná o vytváření hybridů pomocí anglicismů, číslovek či znaků. Sorokin ve svém díle vytváří hybridní slova hlavně pomocí latinky a azbuky. Tento druh hybridních slov však v českém jazyce neexistuje, jelikož by mu čeští čtenáři bez znalosti azbuky neporozuměli.

Například větu, „Помнишь банкет в ASIA-центре по случаю split-фальжирования макросом ХЭТАО весеннего плюс-инкома?“²⁴, můžeme považovat za neologismus jako celek, jelikož v ní najdeme kombinaci různých uměleckých prostředků. Vyskytují se zde hybridní formy, které jsou tvořeny pomocí latinky či versálek, dále je tu slovo přejaté z anglického jazyka, a též neznámé slovo jako „фальжирования“, u kterého bylo nejspíše zaměněno několik písmen. Celkový význam této věty bohužel zůstal skrytý, takže si můžeme jen domýšlet, jaké mohou být reakce na výše uvedenou větu: někteří čtenáři budou neologismy pokládat za jedny z funkčních komponentů sestavení textu a jiní budou mít tento nový druh slovtvorby za sémanticky prázdný.

Při tvorbě neologismů autor využívá různé postupy. Existují však dva hlavní, které se v textu objevují nejčastěji. První z nich je případ, kdy Vladimír Sorokin upoutává pozornost čtenáře částečnou nebo úplnou přeměnou azbuky na latinku. V některých případech (jako „zanuda“) má slovo působit komicky, v jiných má mít pouze dekorativní povahu (př. „СМЕЯТЬСЯ“), v dalších pak mohou, změnou lexému, vznikat nejasné okazionalismy jako „SOLIDНЫЙ“ a další. Druhým postupem tvoření neologismů jsou hybridní spojení (více o hybridních formách v kapitole 3.2.5 Hybridní slova). Může to být spojení okazionalismu a čínského slova („rips laowai“), anglicismu a čínského slova („SEX-BENCHUJ“), německé fráze s okazionalismem („mit meinem BOBO muss ich scheiden“) a anglicismu s germanismem („by Kosmos blessing“).²⁵

Pomocí těchto neologismů (a nejen jich) autor buduje jazyk budoucnosti. Například čínština se v autorské řeči rovněž vyskytuje v podobě neologismů a tím vytváří dojem předpovědi budoucí čínské nadvlády, „опять китайщина, рипс лаовай, никуда от нее теперь не денешься“²⁶, píše ve svém dopise Boris Gloger. Čínské neologismy jsou v textu ve většině případů slova s expresivním nebo emočním zabarvením. V polovině případů jsou tyto výrazy negativního významu, jako například ve slovech: lao bai xing²⁷ nebo taben²⁸, ale vyskytují se i slova, která jsou kladná (na některých místech laskavé až milostné): wo ai ni²⁹

---

²⁴ Vzpomínáš si na hostinu v ASIA-centru při příležitosti split-falžirovanija makrem HETAO jarního plus-income?; celý komentář k větě naleznete v Příloze I – Překlad.

²⁵ <http://www.rfp.psu.ru/archive/1.2012/marusenkov.pdf> (poslední přístup: 26.4.2016).

²⁶ „zase čínština, rips laowai, teď od ní nikam neutečeš“.

²⁷ Z čínštiny – vesnický křupan.

²⁸ Z čínštiny – srát.

²⁹ Z čínštiny – miluji tě.

nebo zhunshi³⁰. V podobné formě se v díle vyskytuje rovněž angličtina a v některých případech i deformovaný ruský jazyk.

Některé z těchto neologismů může čtenář najít ve slovníku, který vytvořil sám autor a který se nachází v příloze na konci románu. Tento slovník ale čtenáři nepomůže tak, jak by si myslel, jelikož některá slova jsou vysvětlována pomocí definic, které opět potřebují další interpretaci³¹. Například slovo „rips“ je mezinárodní nadávka, která se objevila v ústní řeči Euroasijců po Oklahomské jaderné katastrofě v roce 2028 (více viz. Příloha I - Překlad). Toto slovo je autorem objasněno dobře, respektive lépe než například L-harmonie. Sorokin popisuje tento termín jako míru rovnováhy polí Schneidera u organismu a látek, ale už neuvádí, kdo byl Schneider. Na stejném principu fungují další neologismy. Slova z tohoto slovníku jsou tedy rozdělena autorem do dvou skupin. Do první skupiny patří neologismy, které jsou řádně vysvětleny. V druhé skupině jsou pak neologismy, které jsou vysvětlovány pouze pomocí hesel, tudíž si potenciální čtenář může některé informace pouze domýšlet, případně si je vyhledat a tím získat nové poznatky.

Pro lepší pochopení zde uvedu několik příkladů slov, jejichž vysvětlení můžete najít na konci knihy v oddíle „Další slova a výrazy“ (tento autorský slovník nevysvětluje všechny slova, která jsou uvedena v románu, avšak uhodnout význam slova v textu není vždy nemožné). Vyskytují se zde slova jako STAROSEX, ESSENSEX nebo 3 plus Karolina – tato slova zřejmě vznikla kvůli tomu, aby popsala pojmy či reálie, které vznikají v budoucnosti (v roce 2068 nebo dříve). Zvláštní místo v tomto oddílu zaujímá pseudovědecká terminologie a jsou to převážně slova jako L-harmonie, M-bilance a další. Kromě autorských neologismů autor aktivně užívá okazionalismy, které jsou psány jak ruskou azbukou (př. рипс), tak i latinkou (př. obo-robo). K okazionalismům můžeme též zařadit nově vytvořené akronymy a abreviatury s nejasným významem: káva TW nebo GENMEO (více o těchto slovech níže).³²

V průběhu čtení „Teplého špeku“ se čtenář též může setkat se slovy jako je W-papír, L-nepříčetný, H-bomb, Káva N, Káva TW, L-principy, XL-protein. V takovýchto případech se musím při interpretaci odkázat pouze na vlastní představivost a asociaci s dalšími předměty či jevy ze skutečného života. Pokud uvážíme slova L-nepříčetný nebo L-principy, můžeme si je spojit s již autorem vysvětlenou L-harmonií. Tudíž se jedná o jakousi rovnováhu u

---

³⁰ Z čínštiny – věrnost, oddanost.

³¹ Například: V-2 – ukazatel ženskosti Veyde; kdo byl Veyde si čtenář musí dohledat sám pomocí jiných zdrojů než v slovníku, který příkládá na konci románu autor.

³² Srovnej: <http://www.rfp.psu.ru/archive/1.2012/marusenkov.pdf> (poslední přístup: 26.4.2016).

nepřičetností a principů, jejíž stupeň je hodnocen opět podle Schneidera. V textu se nachází též slova jako minus-robo, plus-gemein, plus-plus-štěstí, minus-aktivní, plus-pozit, plus-income. Tato slova nás opět spojují se stupnicí Schneidera. Autor v tomto díle nepopisuje podstatná jména pomocí kladných či záporných přídavných jmen, ale pomocí plusů či mínusu, které v určité míře přidává ke každému slovu, které hodnotí. Můžeme tedy říci, že autor pracuje s neologismy na úrovni přídavných jmen, což je velice neobvyklý jev, jelikož tvorba neologismů většinou spadá do oblasti jmen podstatných nebo, v menším množství, do oblasti sloves. Pomocí tohoto druhu neologismů autor tvoří přívlastky, které jsou vyjádřeny přídavným jménem, a obohacuje tak jazyk budoucnosti.

V případě W-papíru jsem se inspirovala anglicismem „working paper“ jelikož se jedná nejen o pracovní prostředí, ze kterého Gloger dopisy posílá, ale také o formu, jak bylo toto slovo napsáno – W-бумара – dle mého názoru se tady jedná nejen o hybridní formu (viz. 3. 2. 5 Hybridní formy), ale také to odkazuje k anglicismu. U neologismu H-bomb se sice nejedná o hybridní formu, jelikož je to slovo, které bylo psáno latinkou, ale pravděpodobně se opět jedná o anglicismus a to „hydrogen bomb“ neboli vodíková bomba. V případě Kávy N a kávy TW se mi nepodařilo zjistit více informací než to, že se nejspíše jedná o druh kávy či její značku. Pokud by se jednalo o slova jako sensor-film či sensor-rádio – jsou to zřejmě odkazy na staré a nepotřebné věci, ke kterým má autor melancholický vztah a proto je uvádí v díle. S největší pravděpodobností se jedná o druh filmu, který byl natočený již zastaralou metodou na filmový pás. Stejně vysvětluji i další věci, které se v textu objevují společně se slovem sensor (př. sensor-rádio, ...).

Dalším neologismem je anglické slovo amplifier, které autor v díle rusifikuje nejen změnou koncovky slova, ale také pomocí azbuky. Jelikož v překladu neuvádím žádné výrazy v azbuce, toto slovo uvádím v počestěné formě a tudíž amplifieři. Obecně vzato, autor se, pomocí spojení písmen či slov s dalším slovem, snaží o to, aby slovo bylo jasnější a výstižnější. Právě díky tomu čtenář získává více informací o velikosti, náladě, povaze či charakteru toho či onoho podstatného jména, které následuje za těmito znaky. V této kapitole jsem se snažila co nejvíce přiblížit autorovo slovo čtenáři. V některých případech se to povedlo, ale v některých případech kontext zůstal skrytý.

3.2.2 Systém pchin-jin versus česká transkripce

Jak již víme, Vladimír Sorokin ve svém díle využívá čínský jazyk, který ve spojení s dalšími cizími slovy transformuje do podoby jazyka budoucnosti. Slovník s těmito slovy je

umístěn na konci románu a čítá 66 slovních jednotek. V této kapitole se snažím poukázat na různé možnosti překladu čínštiny, zdůvodnit zvolený druh přepisu a uvést příklady z překladu „Teplého špeku“.³³

Hana Třísková ve své stati o cizojazyčných slovech v kontextu jiného jazyka pojednává obecně o možnostech přepisu jazyků, které používají odlišné typy hláskového nebo slabičného písma: „*bud'ťo pomoci transliterace, nebo pomoci transkripce. Při transliteraci se jeden grafický znak nahrazuje jiným grafickým znakem – bez zřetele k fonetické hodnotě. Výhodou transliterace je, že umožňuje bezproblémový vzájemný převod (mechanickým nahrazením znaků takřkajíc „kus za kus“). Její nevýhodou je naopak to, že nevystihuje dostatečně věrně zvukovou stránku jazyka.*“³⁴

V publikacích běžného rázu, tedy tam, kde je žádoucí přibližně zachytit reálnou výslovnost a kde jsou přepisovaná slova součástí českého textu, se užívá transkripce. Ta nevychází z písma přepisovaného jazyka, ale z jeho zvukové stránky. Zapisují se jí tedy ekvivalenty nikoli grafémů, nýbrž hlásek. Některé typy písma nejsou založeny na zachycení znění slov, nýbrž na zachycení jejich významů. Nejsou tedy primárně vázány na zvuk jazyka. Takovým písmům se říká písma ideografická. Na ideografickém principu je založeno i čínské znakové písmo.³⁵ U slov přejímaných z takových jazyků transliterace nepřichází v úvahu – nejsou tam totiž žádná písmena, která by bylo možno transliterovat. Jediným možným řešením je transkripce, tedy zachycení zvukové podoby slov daného jazyka.“³⁶

V zásadě můžeme rozeznávat dva druhy přepisu z čínštiny. Prvním z nich je jazyk pchin-jin, který plní úlohu transkripce pro odborné účely.³⁷ Tento systém je prozatím využíván pouze tam, kde se cizí výrazy ponechávají v citované podobě – např. v slovníkových heslech, u názvu výrobků nebo v zeměpisných atlasech. Jako další druh

---

³³ Je všeobecně známo, že v 90. letech se v ruském jazyce začaly objevovat neologismy, které ale ve většině případů byly převzaty z anglického jazyka.

³⁴ Třísková, H., Transkripce čínštiny sborník statí, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-2-8; (str. 3-4).

³⁵ V současnosti čínské písmo není ideograficky čisté, ale uplatňuje i některé fonetické principy.

³⁶ Srovnej: Třísková, H., Transkripce čínštiny sborník statí, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-2-8; (str. 3-4).

³⁷ Je to systém, který je uplatňován sinology a je určený pro čtenáře odborné sinologicky orientované literatury. Pchin-jin byl pro mezinárodní účely schválen OSN v roce 1977 a ve stejném roce se začal používat v Číně jako závazná norma přepisu čínských znaků do latinky. (Srovnej: H., Transkripce čínštiny sborník statí, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-2-8).

přepisu se uplatňuje česká transkripce³⁸, která se řídí zásadami českého pravopisu. Tento druh přepisu sice zachycuje čínskou výslovnost, ale je určen pouze pro čtenáře v konkrétním jazyce, tudíž se transkripce čínštiny liší dle jazyka.³⁹ Okruhem užívání české transkripce je textový výskyt (ve skloňované podobě) obecných či zeměpisných jmen a také politických, kulturních nebo jiných osobností.⁴⁰ Česká transkripce se také vyskytuje v oblasti krásné literatury, jelikož tento druh překladu se snaží blíže přiblížit čínský jazyk českému čtenáři.

Byla jsem přesvědčená, že ve svém překladu budu využívat českou transkripci, ale po odborné konzultaci s Lukášem Zádrapou z Ústavu dálného východu, jsem se rozhodla ve svém překladu využít systému pchin-jin, jelikož česká transkripce je již zastaralou metodou překladu a systém pchin-jin se rozšířil i do oblastí běžného užívání jazyka. Je to celkem logické, jelikož jak říká Jiří Kraus ve své stati již v roce 1999: „*se vstupem České republiky do mezinárodních struktur, a řekněme přímo, se začleněním do mezinárodních byrokraticko-legislativních aparátů (s množstvím zákonů, vyhlášek, předpisů, pokynů, návodů, nomenklatur, terminologických doporučení) – a snad i s postupující znalostí cizích jazyků – se možná zvýší tlak na internacionalizaci některých pravopisných principů... Bude-li tomu tak opravdu, pak se možnosti užívání pchin-junu rozšíří na texty i v té oblasti, kterou jsem zde nazval „běžným užíváním jazyka“*“.⁴¹

Systém pchin-jin (též Hanyu Pinyin) se zrodil v 50. letech a je to systém, který je výsledkem dlouholetých zkušeností a předchozích chyb.⁴² Tento systém je koncipován jako pomocná abeceda k zaznamenání výslovnosti znaků, má pomoci k odstranění negramotnosti a k usnadnění výuky čínštiny. Od roku 1958 se pchin-jin stal závaznou normou fonetizace znakového písma, aniž by byl znakům postaven naroveň.⁴³ Sorokin ve své knize využívá ruské transkripce, která je považovaná za nejstarší používanou transkripci čínštiny do evropského jazyka. Nikita Jakovlevič Bičurin, sinolog a archimandrita, položil základy této ruské transkripce čínštiny již ve 20. letech 19. století a to ve své knize „Китайская

---

³⁸ Autorem 1. české transkripce byl Jaroslav Průšek, který jí použil ve své Učebnici mluvené čínštiny v roce 1938.

³⁹ Nejpoužívanější je anglická transkripce, označovaná jako „Wade-Gilesův systém“, která se opírá o anglický pravopis (<http://www.britannica.com/topic/Wade-Giles-romanization>; poslední přístup: 8. 2. 2016).

⁴⁰ Srovnej: Třísková, H., Transkripce čínštiny sborník statí, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-2-8; (str. 9-10).

⁴¹ Kraus, J., Bohemistické aspekty přepisu čínštiny do češtiny in: Třísková, H., Transkripce čínštiny sborník statí, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-2-8 (str. 11).

⁴² Kromě systému pinyin existovalo přibližně 4 druhy starších přepisů. Jedním z prvních přepisu do latinky byl přepis Nicolase Trigaulta ze 17. st.

⁴³ Srovnej: Třísková, H., Transkripce čínštiny sborník statí, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-2-8; (str. 17-18).

грамматика“ (1835). Systém Vičurina byl v průběhu let samozřejmě modifikován a následně přejmenován na „Palladijovou transkripci“. Později (v roce 1907) sice vznikaly pokusy o reformu této transkripce, ale „Palladijova transkripce“ byla zachována a používá se beze změny dodnes.⁴⁴

Jak jsem již uvedla, ve svém překladu čínských slov využívám hlavně systému pchin-jin. Týká se to hlavně slov jako laowai, jingji, yueshi, gaowan, wo ai ni, nimada, taben a mnoha dalších, které najdete v Příloze I – Překlad společně s významem toho či onoho slova. V překladu se však vyskytují tři slova, u kterých nepoužívám systém pchin-jin, ani českou transkripci, jelikož se jedná o ruský mat, který se skrývá ve struktuře daných slov. Jedná se tedy o slova дахуй, бенхуй, шаншуйхуа. Pokud bychom tyto slova převedli do systému pchin-jin (dahui, benghui, shangshuihua) nebo kdybychom je převedli do české transkripce (tachuej, pengchuej, šangšuejchua), slova by ztratila původní význam.

3.2.3 Galicisms, Germanisms a Latinisms

Vladimír Sorokin využívá ve svém díle spoustu výrazů, které jsou přejaty z jiných jazyků. Většinou jde o jazyky, které začaly být užívány v určitém období historie a ovlivnily tak ruský jazyk. Kromě již uvedené čínštiny (viz. 3.2.2 Systém pchin-jin versus česká transkripce), která se čím dál tím více využívá v ruském prostředí, a to obzvláště na rusko-čínských hranicích, kde se jazyk mísí stejně jako v „Teplém špeku“⁴⁵, nebo angličtiny, které věnují samostatnou kapitolu, jelikož se jedná o jazyk, který se do ruského prostředí dostává až jako poslední, se v díle objevuje němčina⁴⁶, francouzština a latina. Tyto jazyky spojují do jedné kapitoly, jelikož se jedná o slova či fráze, které se do Ruska dostávají převážně na přelomu 17. a 18. století, a to za vlády Petra I. (1672 – 1725).

---

⁴⁴ Srovnej: Třísáková, H., Transkripce čínštiny tabulky a návody, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-3-6.

⁴⁵ V budoucnosti v Rusku, které zobrazuje Sorokin v „Teplém špeku“ čínská kultura hraje stejnou roli jako americká kultura v Rusku v 90. letech. „*To téma je mi drahé, - říká autor. – Může se to stát. Ve skutečnosti je dost těžké předurčit, v jaké formě se to bude vyvíjet. Někteří si myslí, že čínská kolonizace je velmi nebezpečná. Mně se zdá, že rusko-čínské děti mohou být chytřejší a hezčí než jejich rodiče.*“⁴⁵ V jiném rozhovoru autor poznamenal, že navštívil Čínu po dopsání „Teplého špeku“: „*Pověděli mi zajímavou věc, že na severo-západě Číny žijí etničtí Rusové, kteří píšou čínská slova cyrilicí. Takže v románu je málo věcí, které jsou vymyšlené.*“ (srovnej: Сорокин, В. „Мы все отравлены литературой“: interview).

⁴⁶ Německý jazyk se objevuje v ruském prostředí již dříve. Přibližně v 13. – 14. století se němčina objevuje v dokumentech jako „Новгородская летопись“ nebo „Полоцкая грамота“.

Německá slova či fráze, které jsou užitá v díle (verbieten, vorbereitenu, Mit meinem BOBO muss ich scheiden, fruhstuck, zeremonienineister)⁴⁷ Sorokin ponechává v německém znění, či naopak se snaží o vytvoření autorského neologismu. Pokud se například jedná o slovo verbieten, autor toto slovo používá ve formě příčestí minulého, čili verboten, ale transformuje ho na verbotten, čímž podle mého názoru vytváří autorský neologismus. Naopak slovo zeremonienineister autor uvádí jako церемоникмейстер⁴⁸, tudíž ho transliteruje do azbuky. Ponechává ale jedno písmeno z latinské abecedy, takže bychom slovo mohli považovat za slovo hybridní.

Jak jsem již uvedla, v díle se vyskytují rovněž galicismy, které tvořily značnou část přejatých slov. Tato slova se začínají objevovat v ruském jazyce převážně v průběhu 18. – 19. století a již tehdy pronikají do různých sfér života a dění člověka. Galicismy se začaly objevovat obzvláště v oblastech spojených s módou, hudbou, a hlavně gastronomií. Ne nadarmo Sorokin popisuje francouzskou kuchyň ve francouzském jazyce – „le triomphe de la cuisine française“. A také ne nadarmo se Boris Gloger obrací na svého milence se slovy „mon petit“, jelikož pomyslení na francouzskou řeč vytvoří u každého člověka asociace spojené s láskou či zamilovaností.

V průběhu 20. a 21. století se v souvislosti s oslabením role francouzského jazyka jako řeči pro mezinárodní komunikaci, počet slov přejatých z francouzštiny snížil na minimum. Kromě toho vzniká tendence ke změně řady galicismů na modernější anglicismy (viz. 3.4.4 Anglicismy). Tento jev můžeme pozorovat i v samotném „Teplém špeku“ – dílo vzniká na konci 20. století a čtenář v něm může zpozorovat podstatně menší množství galicismů než anglicismů. Nejméně časté jsou v „Teplém špeku“ latinismy. Tato slova se v ruském prostředí začala objevovat v průběhu 18. – 19. století společně s francouzským jazykem, který se vyvinul z tohoto mrtvého indoevropského jazyka. Sorokin využívá ustálených latinských frází, jako např. a propos, které jsou známé každému čtenáři a nevyžadují další interpretaci. Dále autor využívá slova jako protea či panacey⁴⁹ – což jsou slova, která známá nejsou a naopak potřebují následné vysvětlení.

---

⁴⁷ Překlady slov najdete v Příloze 1 – Překlad.

⁴⁸ Slovo ve stejné podobě a stejným významem se objevuje v díle М. Маллоу – Пять баксов для доктора Брауна.

⁴⁹ Překlad či význam slova najdete v Příloze 1 – Překlad.

3.2.4 Anglicismy

Anglicismy se v ruském jazyce objevují již v 90. letech 20. století. V této době začal intenzivní proces přejímání slov, pro které neexistoval ruský ekvivalent – byla to například slova z počítačové terminologie (scanner, shredder,...) nebo z pracovního prostředí (marketing, dealer,...), ale také jsou to slova, která fungují jako substituce (пивная → pub, убийца → killer,...). Kromě přímého přejímání slov z anglického do ruského jazyka existují též pseudoanglicismy (falešné anglicismy) – jsou to neologismy, které označují jevy, ale zároveň neexistují v jazyce anglickém. Anglicismy se mohou vytvářet několika různými způsoby, přičemž v této práci uvádím pouze ty z nich, které Sorokin užívá v „Teplém špeku“. Autorské anglicismy vznikají pomocí přejatých slov či výrazů. Jsou to slova, která jsou v ruském jazyce přibližně stejná jako v jazyce anglickém a mají i stejný význam. Je to například slovo блокбастер → blockbuster.

V některých případech Sorokin využívá hybridních slov. Tato slova jsou vytvořena pomocí kořene anglického slova a pomocí ruského sufixu, prefixu či koncovky. V tomto případě se význam slova trochu mění. Například anglické slovo amplifier se mění na амплифаер a nabývá významu nikoli věci, jak je to v anglickém jazyce, ale popisu osoby. Dále autor vytváří slova pomocí kalku – slova cizojazyčného původu, které se používají se stejným grafickou či fonetickou formou – např. slovo lunch, které Sorokin využívá při popisu svého jídelníčku.⁵⁰

3.2.5 Hybridní slova

Vladimír Sorokin ve svém díle využívá mnoho jazykových zvláštností a jednou z nich jsou hybridní formy. Hybridní slova se začala objevovat hlavně na přelomu 20. a 21. století, kdy proběhly velké změny v písemné virtuální komunikaci. Rychlé rozšíření „Рунета“⁵¹ jako volně informačně-komunikačního prostředí se odrazilo na řeči a přivedlo k oslabení gramatických pravidel určitým jazykovým posunem. Společně s internetovou komunikací se objevila nová forma jazyka – písemná mluvená řeč, kterou můžeme najít na blozích, v chatech atd. Tento jazyk není nikým kodifikován, a tudíž v něm můžeme najít nejen smíšení různých druhů žánrů, ale i hybridní slova.

---

⁵⁰ Srovnej: <http://festival.1september.ru/articles/410377/>.

⁵¹ Abreviatura: Ruský internet.

Sorokin ve svém díle právě tento jazyk ruského internetu využívá ve formě cizojazyčných grafických prostředků. Je to jakási jazyková hra, kterou můžeme vysvětlit jako manipulaci s grafickými prostředky, ke kterým patří písmena různých abeced, grafické a číselné elementy či symboly (př. @, #, *, \$, &) nebo jiné kurzívy. Z toho plyne, že v jeho díle najdeme slova, která jsou tvořena ruskou azbukou a latinskou abecedou. Například ve frázi „он, солидный мультисексер“, latinská abeceda působí jako „atrakce“ či kontrast pro čtenáře. Tato spojení se v poslední době objevují hlavně v prostředí ruského internetu, kde se začala přijímat slova cizího původu a ruský jazyk je netransliteroval, a tak se objevil velký počet slov hybridních, jako DVD-плеер nebo VIP-гости. V „Теплém šпеку“ se objevují slova jako TV nebo CD, ale hlavně se vyskytují jakési parodie na tato hybridní slova – jsou to pouze latinská písmena před slovem, která podle mého názoru mají vytvořit nejen hybridní slovo, ale také autorský neologismus. Například: L-гармония, XL-протеин a další. K hybridním slovům můžeme přiřadit také slova, která mají jiný druh či velikost písma. Například ve větě, „Помнишь банкет в ASIA-центре по случаю split-фальжирования макросом ХЭТАО весеннего плюс-инкома?“, můžeme najít několik hybridních slov. Pokud by se jednalo o velikost písma, tak by sem patřila slova jako ASIA či ХЭТАО. Ale, jak jsem poznamenala již dříve, za hybridní slovo můžeme počítat také spojení slov ASIA-центр, kde se hybridní forma projevuje právě spojením azbuky a latinky, nebo split-фальжирования, které je založené na stejném principu. Mezi hybridní slova patří také zdvojení či ztrojení jedné grafémy, čímž se klade apel na formu či zvuk slova. Například ve větě „Они размером с орла, их жёлтые глазззззззззз светятся в темноте.“ se poukazuje na břítkost orlích očí. Tím že Sorokin využívá právě tyto slova, se jeho jazyk mění na zvláštní hru se slovem a grafickou formou. Smysl této hry nejspíše spočívá v tom, přilákat pozornost čtenáře tím, že se objeví něco originálního, ale také dobře známého.

Termín hybridní slova je pro českého čtenáře známý, jelikož tyto hybridy se využívají například v chatech či forumech, a vytváří se pomocí anglicismů či číslovek. Pokud se však jedná o hybridní slova, která se skládají z latinky a azbuky, tento druh hybridů český recipient nezná, jelikož žije a pohybuje se v prostředí, kde se využívá pouze latinská abeceda. Právě tato nízká znalost azbuky se stala jedním z důvodů, proč jsem ve svém překladu vynechala některá hybridní slova. Nejprve, jsem chtěla vytvořit obrácené hybridní slova (př. солидный → солиднй), ale pochopila jsem, že existuje malá pravděpodobnost, že potencionální čtenář bude znát azbuku dost dobře na to, aby ji mohl číst a hlavně aby následně porozuměl kontextu. Ta slova, která měla formu slov hybridních, ale díky překladu do češtiny zanikla,

jsem označila jiným typem písma. Touto formou se snažím alespoň v minimální míře zachovat původní účel slova.⁵²

3.2.6 Nenormativní lexika v díle Sorokina

Sorokin od samého začátku své literární činnosti využívá nenormativní lexiku, která se stala jedním ze znaků jeho stylu. Jméno Vladimíra Sorokina se natolik asociuje s nenormativní slovní zásobou, že si ho bez ní již nedokážeme představit.⁵³ V některých případech si autor doslova hraje s jazykem a nachází tak nové možnosti využití těchto slov. V díle můžeme najít věty jako: „*И ты гордился своей М-смелостью, узкий подонок: „Я пробирую natural!“ Фальшивая мерзость, достойная скуннеров и диггеров. Бэйбиди сяоту, кэйчиди лянмяньпай, чоуди сяочжу, кэбиди хуайдань, рипс нимада та бень!*“. V těchto příkladech autor mění nenormativní lexikum na čínský jazyk. Jednou z možných inspirací této záměny může být to, že totalitní režimy jsou známé svou kontrolou a cenzurou, zvláště ohledně vyjádření emocí, a proto Gloger v dopise z 5. ledna dává průchod svým emocím právě tímto způsobem. Obzvláště často pak Gloger používá ve svých dopisech slovo „rips“. Jako příklad uvedu větu hlavního hrdiny: „Ну и: температура в аппаратной — 28°C. Не плохо, рипс лаовай?“; „Хочу спать, рипс.“. Jak sám Sorokin popisuje, je to mezinárodní nadávka, která se objevila v ústní řeči Euroasijců po Oklahomské jaderné katastrofě v roce 2028. Toto slovo se často kombinuje se slovy „nimada“ nebo „nimada taben“, Gloger využívá tyto výrazy jako vsuvky ve větě nebo jako slovo parazit.⁵⁴

Nenormativní slovní zásoba se zaměřuje nejen pomocí čínských či jiných cizojazyčných slov a výrazů, ale také eufemismy či jinou grafickou podobou. Toto označení není náhodné, jelikož Sorokin využívá různé prostředky, které se v ruském prostředí asociují s nenormativním lexikem, a to zvláště na úrovni fonetické. Názorným příkladem nám může posloužit věta, jejíž znění v ruském jazyce je: „Целую тебя в ЗВЕЗДЫ“ (tuto větu překládám jako „Líbám tvé hvězdy, jelikož v ruštině existuje výraz „Целую тебя в губу“, kterému v češtině odpovídá fráze „Líbám tvé rty“, kde se nevyužívá předložky „v“). Slovo HVĚZDY

---

⁵² Srovnej: Алексиева, Т. И. – Игра с графикой в РУНЕТЕ (nepublikovaný článek).

⁵³ V roce 2002 byl autor dokonce souzen za využití necenzurovaného lexikonu a za popis scén sexuální povahy v románu „Теплый шпек“. Sorokin byl obviněn mládežnickým hnutím „Идущие вместе“ ze šíření pornografie. Obvinění je celkem paradoxní pokud vezmeme v potaz autorovo spojení s konceptualismem a jeho celkový vztah k literatuře: autor nepřijímá jakoukoli hierarchii mezi žánry a nedělá ani rozdíl mezi rozmanitými jazykovými styly, výjimkou není ani necenzurovaná lexika. „Jsou to pouze písmena na papíře“ – říká Sorokin a tím také odůvodňuje využití vulgarismu v literatuře.

⁵⁴ Slovo „rips“ se (v mém překladu) vyskytuje více než patnáctkrát.

v tomto případě, nemůžeme označovat za jakési těleso ve vesmíru, ale měli bychom jej interpretovat jako znaky - „*****“. Někomu se může zdát toto označení nesprávné, ale pokud si uvědomíme autorovu povahu vůči textu, zjistíme, že jiná interpretace nepřipadá v úvahu. Pokud tedy najdeme správný význam slova HVĚZDA, respektive znaků „*****“ můžeme si domyslet, že význam slova je sexuálního charakteru, jelikož právě „hvězdičkami“ se často zaměňují slova tabuizovaná.⁵⁵

V některých případech Sorokin grafické znaky nenahrazuje slovy, ale naopak je ponechává či, na některých místech, dokonce zvýrazňuje. Tyto znaky se většinou vyskytují v dopisech Borise Glogera a též nahrazují nenormativní slova. V některých případech autor těmito symboly naznačuje tvar, přesněji řečeno vizuální podobu, která je shodná s daným znakem. Jedním z mnoha příkladů, které můžeme v průběhu čtení celého románu najít, je věta: „Пытаюсь забыть твое л и п к о е свинство с Киром и Дэйзи, и не могу. Даже здесь, в этой мерзлой О.“ – grafém „o“ v tomto případě připomíná čtenáři tělesné orgány, přesněji řítní otvor a hlavní hrdina s pomocí tohoto písmene přirovnává sibirskou laboratoř k „zmrzlé díře“.

Sorokin ve svém díle sice využívá slova čínská a další, ale nezapomíná ani na ruský mat⁵⁶, jelikož se tato slova vyskytují právě ve struktuře čínských slov. Jsou to například slova jako „benghui“, „dahui“ a „shangshuihu“ (uvedená slova jsou psaná jazykem pchin-jin; ruská transkripce: „бэнхуй“, „дахуй“, „шаншуйху“) Je samozřejmé, že tyto vulgarismy nejsou nijak spojené se sexualitou nebo nadávkami, ale i přesto je ruský mat nápadný. Sorokin tak opět využívá fonologickou rovinu, ve které se čínské kořeny podobají jednomu ze základních slov ruského matu.⁵⁷ V „Teplém špeku“ můžeme najít spoustu dalších příkladů nenormativní lexiky. Vyjma těch z mnou přeloženého textu, můžu také uvést případ z dosud nepřeložené části románu⁵⁸ - víme, že ve futuristickém díle Borise Glogera je ruský mat nepřijatelný a proto je nahrazen čínskými slovy. Jazyk „retro utopistů“ Zeměmrďů, oproti tomu oplývá množstvím hrubých a vulgárních výrazů. Ruský mat v řeči Zeměmrďů se používá jako

---

⁵⁵ Na druhou stranu v básni napsané Pasternakem-1 Sorokin využívá analogie, ale zde dá se říci básnické slovo „hvězdy“ mění na slovo „vagina“, čímž tradiční romantický symbol krásy a nedosažitelnosti mění na něco tělesného.

⁵⁶ Slova a výrazy užití kterých není povoleno veřejnou morálkou; ruský mat slouží převážně pro urážku nebo negativní hodnocení lidí či jevů.

⁵⁷ Tento fakt byl označen nejen lingvisty, ale také vydavateli slovníků.

⁵⁸ V románu se nachází spousta míst s nenormativní lexikou. Neuvádím je, jelikož se zabývám pouze přeloženou částí díla.

šablona, téměř jako modlitba. Jak je vidět z ukázky níže, Sorokin využívá nenormativní lexiku společně s religiozními a folklorními výrazy, jako je „отче“ a „великий магистр“.⁵⁹

– Здоров ли ты, детка? — спросил великий магистр.

– Слава Земле, здоров, великий отче.

– Готов ли ты к Весенней Ебле?

– Готов, великий отче.

– Стоит ли хуило твоё?

– Стоит, великий отче.

– Покажи, детка.

Вил снял с гениталий кейс и положил его на пол, затем приподнялся, об-нял обеими руками свой член, поднял его с пола, перевалил на плечо и стал с силой мастурбировать.

3.3 Kulturní prvky a reálie v díle

V této kapitole se věnuji kulturním prvkům a reáliím, které se týkají nejen Ruska, ale také kultury čínské a buddhistického náboženství, které je v díle velice často zastoupené. Základní princip, který jsem využila v případě překladů vlastních jmen je transkripce do češtiny, tj. postup, kdy jsem se, při transkripci cizích slov, snažila předat hlavně výslovnost.⁶⁰ Tímto postupem zpřístupním hlavně výslovnost slov z asijských jazyků.

3.3.1 Reálie a termíny

Vladimír Sorokin v tomto románu, jako v křivém zrcadle, odráží alternativu k ruské skutečnosti 90. let. Označení křivé zrcadlo tak ilustruje fakt, že Vladimír Sorokin zobrazuje v budoucím Rusku čínskou (či obecněji asijskou)⁶¹ kulturu, která hraje stejnou roli jakou hrála kultura americká v Rusku 90. let. Jak jsem již zmínila, zájem o východní kulturu, a také asijskou věrouku, byl charakteristickým rysem období po perestrojce v Rusku. Například ve světě Borise Glogera, hlavního hrdiny románu, najdeme převahu právě kultury asijské a

---

⁵⁹Srovnej: <http://magazines.russ.ru/nlo/2013/119/m18.html> (poslední přístup: 20. 2. 2016).

⁶⁰ Srovnej: Žváček, D., Úvod do teorie překladu (pro rusisty), Olomouc 1998, Vydavatelství Univerzity Palackého, ISBN 80-7067-814-3 (str. 41).

⁶¹ V díle se objevují elementy spadající k čínské, tibetské a částečně japonské kultuře.

především čínské. Tato kultura se projevuje v různých oblastech života, jídlem počínaje a pokusem o porozumění celého vesmíru konče.

V Rusku v 90. letech také rapidně vzrostl zájem o „alternativní“ metody léčení, převážně archaického a/nebo asijského původu. V díle se postupně dozvídáme, že Gloger trpící chronickou prostatitidou, se neléčí laserem (tj. moderní metodou), ale léčí se podle receptů starodávné tibetské medicíny. Jeho mladý milenec pak dokonce praktikuje takzvané pouštění žilou. Kromě toho ve světě budoucnosti Gloger využívá buddhistické pojmy jako skandha, čakra či karma, či tibetské medicínské termíny, jako ba-sam, glang-tchabs, rmen-bu⁶², které jsou převzaté ze starodávného traktátu „Čžud-ši“.

Dále nás Sorokin částečně zasvěcuje do čínské kultury prostřednictvím genetika Faň Feje, se kterým Gloger mluví o „převaze čínských trháků“ (jako protiváha soudobé převaze hollywoodských filmů)⁶³. Na jiných místech Boris Gloger sklíčeně podotýká: „zas čínština <...>, nikam se od ní neschováš“. Při tom sám hrdina nejen že užívá čínská slova, ale dokonce se uchyluje k (pseudo) čínským představám: „Je všeobecně známo, že kuchaři v HETAO nejsou papírový tygři a nejsou ani dívky, malující květiny ji-dingsanhua rohem buvola na povrchu jezera Čan.“ Naopak v dopise Glogera z 9. ledna zjišťujeme vztah hrdiny k náboženství: „Modlím se každé půl hodiny.“ – píše Boris svému milenci. Je příznačné, že hrdina nepoužívá výraz „sláva Bohu“ ale místo toho využívá spojení „sláva Kosmu“ nebo, ve významu analogický, anglo-germánský barbarismus „by Kosmos blessing“. Toto spojení povrchního pravoslaví s asijskými pověrami bylo v kruzích ruské inteligence 90. let též široce rozšířeno.⁶⁴

Zvláštní roli v „Teplém špeku“ zaujímá jídlo a stolování. Již v prvních třech přeložených dopisech Glogera se dozvídáme o spoustě druhu jídel, které Sorokin doslova sesbíral z různých koutů světa. Tak například se v prvním dopise dozvídáme o oblíbeném jídle Jakutů, což je sobí maso ve vraní šťávě, u kterého se popisuje celý přípravný proces. Ten zahrnuje popis cizokrajného koření, druh a velikost masa, nebo také teplotu, při které by se mělo jídlo vařit. V druhém dopise naopak najdeme celé menu, které se skládá z frühstück,

---

⁶² Překlad či význam slova najdete v Příloze 1 – Překlad.

⁶³ V díle vystupují například filmy jako Sen v červeném domě (anglicky: Dream of the red chamber – Cao Xueqin) nebo skrytý odkaz na dílo Kniha snů (anglicky: The Pillow book - Sei Shōnagon), jelikož v knize jsou znázorněny motivy homosexuálních styků.

⁶⁴ Srovnej: Марусенков, М. П., Абсурдопедия русской жизни Владимира Сорокина: заум, гротеск и абсурд, Санкт-Петербург. АЛТЕТІА 2012. ISBN 978-5-91419-609-4 (194-201).

lunche, společného stolování a komplementáře. Jsou zde jídla či nápoje z různých koutů světa, příkladem může být javorový džus, který je charakteristický spíše pro východní země než pro ty západní. Také zde najdeme kumys, což je nápoj z kvašeného kobyliho mléka, který je oblíbený ve střední Asii nebo v evropské části Ruska. Je zde také ovesná kaše parridge, která patří k tradiční anglické snídani. Sorokin nezapomíná ani na mamaligu, natvrdo uvařenou kaši z kukuřičné mouky, sbiten (východoslovanský nápoj z vody, mléka a koření) či tradiční čínskou polévku wan tan.

Křivé zrcadlo, o kterém jsem mluvila na začátku kapitoly, se projevuje také v oblasti alkoholických nápojů, které Sorokin uvádí ve svém díle. Ku příkladu mezi bílými víny, své místo viditelně zaujímá „staré podmoskevské“. Boris Gloger mluví o lahvi „Mytiščinského-2222“ s cenou celých 500 „nových yuanů“, což je známka toho, že víno není právě nejlevnější. V soudobém ruském jazyce však se výraz „mytiščinské stáčení“⁶⁵ (někdy též „moldavské mytiščinské stáčení“) naopak používá ve vztahu k vínu nekvalitnímu nebo, v přeneseném významu, k něčemu, co má spornou kvalitu nebo reputaci. Po „Mytiščinském-2222“ Gloger pije nápoj „Napoleon O.X.“. Napoleon – to je přejaté označení pro koňak, který zraje v soudku více než šest let. Zkratka „O.X.“ podle smyslu je velice blízká zkratce „XO“ (Extra Old), kterou se také označují koňaky s šestiletým stářím. Spojením tohoto označení, Sorokin převrací smysl a vytváří název koňaku budoucnosti.⁶⁶

3.3.2 Vlastní jména a jejich typologie

Vlastní jména jsou v „Teplém špeku“ hojně zastoupená. Nejsou to pouze vlastní jména ruská, ale také čínská, či v menším množství anglická. V přeložené části díla jsou nejhojnější antroponyma, což jsou vlastní jména, příjmení či přezdívky lidí. Najdeme zde například vlastní jména čínská jako Faň Mo či Faň Fej, Lao, Miao Ma či Fej Ta. Tato jména postav jsem ponechala v původním znění a pouze jsem je převedla do české transkripce (je nutná tam, kde význam, tedy činitel obecný, úplně mizí⁶⁷), která je pro českého čtenáře přijatelnější. Stejně jsem převáděla i vlastní jména ruská: Boris Gloger, Marta Karpenkoff (příjmení Karpenkoff jsem neskloňovala v průběhu celého textu, jelikož toto příjmení neskloňoval ani Sorokin), Andrej Romanovič, Natálie Bok a další. V textu vystupuje také poddruh

---

⁶⁵ Originál – „мытищинский разлив“.

⁶⁶ Srovnej: Марусенков, М. П., Абсурдопедия русской жизни Владимира Сорокина: заум, гротеск и абсурд, Санкт-Петербург. АЛТЕЙА 2012. ISBN 978-5-91419-609-4 (194-201).

⁶⁷ Levý, J. Umění překladu, Miroslav Pošta – Apostrof, Praha 2012, ISBN 978-80-87561-15-7 (str. 106).

antroponym – endonyma, což jsou vlastní jména určitého národa. Jsou to například Jakutové nebo Šanghajec.

Specifickou skupinu mezi slovy cizího původu představují toponyma neboli zeměpisná jména. Zvláštním případem mezi toponymy jsou exonyma představující domácí podoby cizích zeměpisných jmen. Přepisy pro některé jazyky a exonyma z těchto jazyků byly zahrnuty do „Pravidel českého pravopisu“ (tato kniha jako první přináší poučení o transkripci z jazyků užívajících znakového písma).⁶⁸ Pro příklad uvedu několik vlastních jmen, které vystupují v přeloženém textu: Ačinsk, Sibiř, Čan či Boulogneský les. Tyto termíny transformuji na exonyma, což jsou vlastní jména, které „považujeme za domácí českou podobu jinojazyčného zeměpisného jména jakéhokoli zeměpisného objektu, který leží vně hranic České republiky, tedy mimo oblast působnosti jazyka českého. Může jít o rozdíl v podobě grafické, a tím i zvukové“⁶⁹ Může se jednat například o slova jako je Peking nebo Paříž. V přeloženém textu jsou též čínská toponyma, která ponechávám v původním znění⁷⁰.

Jako příklad uvedu Chej-lung-ťian – je to řeka, která tvoří hranici mezi Ruskem a Čínou. Tato řeka má spoustu názvů: v čínštině podle systému pinyin je to Heilongjiang, podle ruské transkripce je to Хэйлу́нцзя́н (podle Sorokina Хэй Лу́н Цзя́н) a podle české transkripce je to Chej-lung-ťian. Ve světě je tato řeka však známa podle ruského názvu, tj. jako řeka Amur. Z toho vyplývá, že by při překládání, měla být použita substituce, tj. náhrada, která je „namísto tam, kde se zároveň silně uplatňuje obecný význam“⁷¹. Ve svém překladu však dávám přednost transkripci, jelikož právě ji Sorokin v románu použil. Tímto postupem přispívám k vytváření „věrného“ překladu, který „se upíná na momenty zvláštní. Proto připouští jen výměnu jazykového materiálu a ostatní prvky směřující k jedinečnosti zachovává jako součást koloritu“⁷². Překlad navíc doplňuji o vysvětlující poznámky pod čarou, čímž nedochází ke snížení srozumitelnosti, která je v případě překladu formou transkripce běžná.

Dále v textu vystupují chrématonyma, což jsou vlastní jména lidských výtvorů, které jsou součástí kulturních a společenských vztahů. Je to například název Čžud-ši – v některých

---

⁶⁸ Srovnej: Trísková, H., Transkripce čínštiny sborník statí, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-2-8 (str. 6).

⁶⁹ Vžitá česká vlastní jména geografická, Český úřad geodetický a kartografický, Praha 1981.

⁷⁰ Důvodem toho, že v případě čínských toponym využívám systém pinyin a tudíž i původního znění je ten, že v roce 1977 v Aténách se konala 3. konference OSN pro standardizaci geografického názvosloví. Čínská delegace tehdy na konferenci vyjádřila přání, aby se pinyin stal mezinárodním standardem pro přepis čínských zeměpisných jmen do latinky. Tento návrh byl přijat a pinyin byl přijat do mezinárodního systému.

⁷¹ Levý, J. Umění překladu, Miroslav Pošta – Apostrof, Praha 2012, ISBN 978-80-87561-15-7 (str. 106).

⁷² Tamtéž (str. 104).

případech se jedná o „*prastarý traktát dávno minulé doby, jsou v něm zaznamenány tajná učení tibetské medicíny ... Komentáře k traktátu se staly základem tradiční tibetské medicíny*“⁷³ a někdy se jedná rovněž o název kliniky v Moskvě, která se zabývá tradiční čínskou medicínou. Chrématonymum je též například Myer's Planters Punch, což je druh jamajského rumu. V malé míře jsou též v textu zastoupena i zoonyma, což jsou vlastní jména živočichů. Jako příklad uvedu vlastní jméno da-bjid, neboli ještěrka sněžní (více informací viz. Příloha I - Překlad).

---

⁷³ http://gemmoterapie.cz/tibetska-cinska_medicina-s7/ (poslední přístup: 1. 3. 2016).

4 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo poukázat na specifický styl Vladimíra Sorokina, poskytnout podrobnou překladatelskou analýzu a vytvořit překlad z vybrané části díla s využitím poznatků získaných z analýzy výchozího textu.

Práci jsem strukturálně rozdělila do tří hlavních částí. V první z nich jsem se věnovala obecné teorii překladu a analýze textů pomocí vnětextových a vnitrotextových faktorů, které ve své knize „Text analysis in translation“ publikovala Christiane Nordová. K vnětextovým faktorům jsem zařadila vysílatele, tj. autora, u kterého jsem uvedla jeho stručný životopis a vyjmenovala některá jeho díla. Dalším faktorem je příjemce, tj. čtenář, kterému bude přeložený text určen. Dále sem patří médium, tedy nakladatelství, které knihu vydalo, a také problematika místa a času, respektive informace o tom, kdy a kde byla kniha vydána. Jako poslední vnětextový faktor uvádím funkci textu, kde se čtenář dozvídá, že hlavní je funkce poetická, ale že román má také funkce referenční a expresivní, jelikož se v díle nevyskytuje jen epika, ale i lyrika klonů Pasternaka a Achmatové. To, že dílo není jednotné, jsem popsala v kapitole o kompozici textu, která patří už k faktorům vnitrotextovým. Zde jsem se zaměřila na strukturu románu, která se skládá z citátů F. Rabelaise a F. Nietzscheho, milostných dopisů hlavního hrdiny Borise Glogera a z děl klonů se svými vlastními názvy. Jako poslední Sorokin ve svém díle využívá klasickou románovou strukturu. V této části jsem se též věnovala vizuální stránce textu, která byla velice pestrá. Další vnitrotextové faktory jsou lexikum a syntax, které tvoří zvláštní kapitoly a obecně pojednávají o slovní zásobě a typu vět, které se v „Teplém špeku“ používají. Pomocí této části jsem seznámila čtenáře s obecnými technikami a postupy, které byly užity při tvorbě této práce, a tím umožnila čtenáři lepší orientaci v dalších částech bakalářské práce.

V druhé části práce jsem se zaměřila na konkrétní překladatelské problémy, které jsem rozdělila podle tematických oblastí, kterých se týkaly. Nejprve jsem se zaměřila na překlad názvu díla. Popsala jsem vznik, význam a funkci modrého špeku, tj. „голубого сала“, což je název díla v ruském jazyce. Poté jsem se zabývala ruským názvem na úrovni sémantické, s přihlédnutím na obsah díla a následně jsem vytvořila samostatnou kapitolu „Románové lexikum“, která je dále rozdělena na úzce zaměřené podkapitoly. Jsou to autorské neologismy – zde se zabývám jejich tvorbou, funkcí a rozděluji je do skupin podle struktury a významu. V další podkapitole se věnuji systému pchin-jin, kde se odkazuji na sborník statí H. Třískové a stručně uvádím čtenáře do problematiky překladu čínských slov. Uvádím rovněž možnosti

překladu tohoto jazyka, systém pchin-jin a českou transkripci, a také důvody, proč jsem si vybrala tu či onu možnost. V závěru kapitoly jsem se věnovala konkrétním příkladům z analyzovaného díla a jejich překladu. V následující kapitole o galicismech, germanismech a latinismech jsem se soustředila hlavně na historické okolnosti, které vedly autora k tomu, aby je v díle využil, dále na oblasti ve kterých se tato cizí slova dříve využívala a na jejich možné změny na neologismy. Samostatnou podkapitolu jsem věnovala anglicismům, jelikož se v díle, hned po čínštině, využívají nejvíce. Zde jsem se též věnovala historickému základu, oblasti jejich využití a hlavně způsobům vytváření pseudoanglicismů a autorských anglicismů. Předposlední podkapitolu jsem věnovala hybridním slovům, kde uvádím způsoby vytváření těchto slov a možnosti jejich překladu do češtiny. Též jsem se pokusila vysvětlit, proč jsem v hybridních slovech, které jsou tvořeny azbukou a latinkou, využila té či one techniky. V poslední podkapitole, která se týká nenormativní lexiky, pak uvádím příklady z románu a způsoby vzniku těchto slov.

V druhé části své práce se též zabývám kulturními prvky a reáliemi, které se v díle vyskytují a rozděluji jí na podkapitoly „Reálie a termíny“ a „Vlastní jména a jejich typologie“. Zde jsem se věnovala kulturním prvkům a reáliím, týkajících se nejen Ruska, ale také kultury asijské a to včetně buddhistického náboženství, které byly v díle velice často zastoupeny. Tyto kapitoly jsou také velice zajímavé z pohledu témat, kde se objevuje starodávná tibetská medicína a traktát „Čžud-ši“, rozmanité čínské film, jídlo z různých koutů světa, a také netradiční pohledy na vnímání Boha. V podkapitole o vlastních jménech jsem se pokusila uvést čtenáře do problematiky různorodosti jejich typologie – znázornila jsem zde toponyma, exonyma, vlastní jména, chrématonyma a další skupiny. V některých případech jsem se snažila rovněž zdůvodnit způsob jejich překladu. Celkově jsem se v této části práce zaměřila hlavně na problematiku týkající se lexikální stránky a pokusila jsem se o analýzu vybraných termínů a reálií s nimi spojených, jelikož právě tyto prvky způsobují překladatelům největší problémy.

V poslední části bakalářské práce jsem se věnovala samotnému překladu díla – respektive prvním dvěma dopisům Borise Glogera svému milenci. Jedná se o dopisy, které se nachází na začátku románu a jsou datovány na 2. a 4. ledna. Snažila jsem se o vytvoření „věrného“⁷⁴ překladu, tudíž jsem se snažila zachovat „*prvky zvláštní, směřující k jedinečnému*“⁷⁵.

---

⁷⁴ Levý, J. Umění překladu, Miroslav Pošta – Apostrof, Praha 2012, ISBN 978-80-87561-15-7 (str. 104).

⁷⁵ Levý, J. Umění překladu, Miroslav Pošta – Apostrof, Praha 2012, ISBN 978-80-87561-15-7 (str. 104).

Zvláštními momenty v díle jsou například „*místní a dobové narázky, vlastní jména a ty umělecké prostředky, jejichž formování je podmíněno společenskou situací, která se v oblasti umění jeví jako „vkus“*“.⁷⁶ Celý text překladu jsem opatřila vysvětlivkami a poznámkami pod čarou, které by měly pomoci čtenáři v nelehkém čtení díla. Do těchto poznámek jsem nezahrnula pouze překlad z cizích jazyků, ale také jsem vysvětlovala všechna slova, které se týkala neologismů, vlastních jmen či názvů, lékařské terminologie, obriviatur, historických událostí, termínů z vinařství, biologie, botaniky, gastronomie a dalších zajímavých témat. Snažila jsem nejen zachovat všechny tyto názvy a termíny, ale také ponechat jak stejnou kompozici textu, tak i jeho vizuální stránku spolu se všemi velkými a malými písmeny, kurzívou, versálkami nebo mezerami či znaky ve slovech.

Často jsem si sama kladla otázku, zda je vůbec možné „Teplý špek“ přeložit a zároveň dostatečně zachovat styl Vladimíra Sorokina, a jestli zde existuje potřeba překládat díla tohoto typu. Došla jsem k názoru, že výsledná podoba překladu tohoto díla může mít podobu různých variant, které víc než cokoli jiného ovlivní osobitá interpretace textu toho či onoho překladatele. Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že překlad takového díla není snadnou záležitostí, ale pokud se to podaří, stává se překladatel vlastně pomyslným spoluautorem díla Vladimíra Sorokina. Právě rozhodnutí a interpretace konkrétního překladatele ovlivňují čtenářovu percepci a dotvářejí tak celkovou podobu výsledného díla.

---

⁷⁶ Levý, J. Umění překladu, Miroslav Pošta – Apostrof, Praha 2012, ISBN 978-80-87561-15-7 (str. 105).

5 Přílohy

5.1 Příloha I - Překlad

2. ledna

Ahoj, mon petit⁷⁷.

Můj těžký chlapče, citlivý lotře, božský a odporný top-direct. Vzpomenout si na tebe – pekelná muka, rips⁷⁸ laowai⁷⁹, je to *těžké* v přímém smyslu toho slova.⁸⁰

A nebezpečné: pro slova, pro L-harmonii⁸¹, pro protoplasmu, pro skandhy⁸², pro můj V-2⁸³.

Už v Sydney, když jsem nasedal v traffic⁸⁴, začal jsem *vzpomínat*. Tvá žebra, která svítila přes kůži, tvoje mateřské znaménko „mnich“, tvé nevkusné tattoo-pro⁸⁵, tvé šedé vlasy, tvé *tajné* jingji⁸⁶, tvůj nemravný šepot: polib mé HVĚZDY.

Ale ne.

To není vzpomínka. Je to můj dočasný, tvarhovitý brain-yueshi⁸⁷ plus tvůj hnisavý minus-pozit.

Ta stará krev, která ve mně vře. Má kalná Chej-lung-t'ian⁸⁸, na jílovitém břehu které ty kalíš a močíš.

Ano. Nehledě na vrozený Stolz 6⁸⁹, tvému PŘÍTELI je těžké žít bez tebe. Bez loktů, gaowan⁹⁰, prstenů. Bez závěrečného křiku a zaječího pištění:

Wo ai ni⁹¹!

---

⁷⁷ Z francouzštiny – můj malý.

⁷⁸ Mezinárodní nadávka, která se objevila v ústní řeči Euroasijců po Oklahomské jaderné katastrofě v roce 2028. Pochází z příjmení seržanta mořské pěchoty USA Jonathana Ripse, který ze své vůle zůstal v zóně radioaktivního napadení a v průběhu 25 dnů vedl podrobnou reportáž o stavu svého ozářeného, umírajícího těla.

⁷⁹ Z čínštiny – cizinec.

⁸⁰ Celá věta zřejmě odkazuje na dílo čínské autorky Sei Shōnagon *Knihy snů* (film *Knihy snů* - 1996), které obsahuje podobnou lexiku a scény homosexuálního charakteru.

⁸¹ Míra rovnováhy polí Schneidera u organismu a látek.

⁸² Pět skupin jevů, z nichž se podle buddhismu skládá individuální existence.

⁸³ Ukazatel ženskosti Veyda.

⁸⁴ Slovo z počítačového slangu – je to tok informací, které proudí do vašeho počítače ze sítě a zpět; přesněji je to objem tohoto toku.

⁸⁵ Je možné, že se jedná o tetování, které bylo pořízené v moskevském tetovacím salonu „Tattoo Pro“; autor modifikuje slovo tím, že vynechává jeden grafém „t“.

⁸⁶ Z čínštiny – hra.

⁸⁷ Z čínštiny – zatmění měsíce.

⁸⁸ Volný překlad – řeka Černého draka; řeka protéká stejnojmennou provincií Čínské lidové republiky.

⁸⁹ Dědičná LM – stabilita; LM – Juddův ukazatel psycho proteismu.

⁹⁰ Z čínštiny – mužská varlata.

⁹¹ Z čínštiny – miluji tě.

Rips, já tě vyšťavím. Někdy? OK. Top-direct.

Psát dopisy v naší době – strašná činnost. Ale ty jsi obeznámen s podmínkami. Tady jsou zakázány všechny prostředky komunikace, kromě holubí pošty. Balíky se míhají v zeleném W-papíře⁹². Zapečetují je *pečetním voskem*. Dobrý slovo, rips nimada⁹³?

AEROSANĚ – také to není špatné slovo. Na nich mě táhli šest hodin z Ačinska. Ten diesellový motor řval jako tvůj clone-fighter⁹⁴. Uháněli jsme po *nejbělejšímu sněhu*.

„Východ-Sibiř je velká“, - jak říká Faň Mo.

A tady je vše jako dřív, jako v V. nebo XX. století. Východní Sibiřané mluví starou ruštinou s příměsí čínštiny, ale raději mlčí nebo se smějí. Je zde hodně Jakutů. Z Ačinska jsme vyjeli za úsvitu. Aerosaně řídil mlčenlivá „psí známka“, ale navigátor-Jakut, v uniformě poručíka, se chechtal celou cestu jako náš kouzelník Lao. Typický představitel svého bujného, L-harmonického národa. Jakuti zde dávají přednost zánětu dásní, oblékají si živorodé látky čínské výroby a aktivně praktikují multisex: 3 plus Karolina, STAROSEX a ESSENSEX⁹⁵.

Rips-rips, *cesto-vatel!*

Po šesti hodinách s tím kuaihuoren⁹⁶ jsem se dozvěděl, že:

1. Oblíbené jídlo Jakutů – sobí maso ve vraní šťávě (z živé vrány střední velikosti vymačkají šťávu, do které vkládají sobí svíčkovou, trochu mořské soli, dutohlávky sobí, a vše se dusí v kotli k plus-direct. Ochutnáváme za 7 měsíců?).

2. Oblíbená poloha při sexu Jakutů – na čtyřech opěrných bodech.

3. Oblíbený sensor-film – „Sen v červeném domě“ (s Fej Ta, pamatuješ si její fialový župan a její *vůni*, když vchází se šnekem na ruce a hromadou mokrých leknínů?).

4. Oblíbený vtip (starý, jako věčně zmrzlá půda): vybavení záchodu v Jakutsku. Dva klacky – jeden je pro vydloubání zmrzlého „„, z anusu, druhý – pro odrážení vlčích útoků. Top-directný humor. Ha?

Ačkoli, když jsem po šesti hodinách vylézal ze sedadla, nebylo mi do smíchu.

PROSTOTA. Promrzlý do fialova. Minus-pozit. Bad-kan ser-po⁹⁷. Tvarohovitá nálada.

Jen ty mě pochopíš, odporný liangmianpai⁹⁸.

---

⁹² Neologismus, který autor vytváří pomocí hybridizace; z angličtiny – working paper; pracovní verze článků nebo knih; nepotřebné papíry.

⁹³ Z čínštiny – A do... (v tomto případě využívám eufemismus); Sorokin slovo překládá jako *МАТЬ ТВОЮ*

⁹⁴ Odkaz na George Luckase a jeho Star Wars; clon-fighter neboli ARC-170 STARFIGHTER - vesmírná stíhačka klonové armády.

⁹⁵ Různé druhy multisexu.

⁹⁶ Z čínštiny – veselý člověk; hovorově – veselá kopa.

⁹⁷ Název nemoci; je to důsledek uvolňování žluči.

Místo mého sedmiměsíčního pobytu je velmi podivné. GENLABI-18 je schovaná mezi dvěma obrovskými sopkami, které mi připomínají hýždě.

Ve všem je narážka, rips nimada taben⁹⁹.

Sopky jsou pokryté řídkým porostem: modřiny, smrky. Přivítal mě plukovník – hranatý, L-nepříčetný macho s ponurým pohledem a direct-otázkou: JAKÁ BYLA CESTA? Odpověděl jsem pravdivě: minus-robo. Ten pen tan sha gua¹⁰⁰ byl zklamán. Když jsme sešli do bunkru, zcela jsem ztratil pojem o čase: GENLABI-18 je umístěná v bývalém KP PVO¹⁰¹. Hluboké zapuštění. Vyztužený beton epochy sovkomu. Půl století zpátky tady ve dne mačkali knoflíky a v noci tu masturbovali sovětští příslušníci raketových vojsk.

Klikaři: oni aspoň měli objekty masturbace – TV a CD.

Tady není ani sensor-radio. Verbotten¹⁰²: celý mediální plus-gemein¹⁰³. Všechna aparatura je se supravodiči třetí generace. Které? Ano. Nezanechávají S-trash¹⁰⁴ v magnetických polích.

Samozřejmě – nejsou ničím fixovány.

A také: teplota v přístrojové místnosti je -28°C. Celkem slušné, rips läowài? Tam pracují v *motooblecích*¹⁰⁵.

Mám štěstí, že nejsem operátor nebo genetik. Plus-plus-štěstí, že dorazil můj kufr z kliniky „Čžud-ši“¹⁰⁶, a to znamená – dorazil s mojí L-harmonií.

Doufám, že všechno bude ling ren manyi-di¹⁰⁷, a já se za těch sedm měsíců neproměním na krčka-albína s *řížovou* prostatou.

And so, můj citlivý lotře, začal časový odpočet. 7 měsíců ve společnosti. 32 „psích známek“, 1 plukovník, 3 poručíky-operátoři, 4 genetici, 2 medicí, 1 termodynamik. Plus tobě něžněznámý logostimulátor. A to v š e c h n o na 600 verst.

Jak to říkají za Velkou čínskou zdí – takový je náš dāhui¹⁰⁸.

---

⁹⁸ Z čínštiny - hanl. obojetník, obojetný člověk, licoměrník, pokrytec, falešník.

⁹⁹ Z čínštiny – srát.

¹⁰⁰ Z čínštiny – hlupák.

¹⁰¹ Překlad zkratky – Velitelství protivzdušné obrany.

¹⁰² Příčestí minulé od německého slova verboten (neboli zakázat); slovo není psáno německy verboten, ale je psáno německy s autorským neologismem verboten.

¹⁰³ Význam „padlý“.

¹⁰⁴ Z angličtiny – odpad, smetí.

¹⁰⁵ V ruském jazyce – костюматор; složenina slov kostým a motor.

¹⁰⁶ Původně traktát z 14. Století, který zaznamenával učení tibetské medicíny (dnes je to název kliniky s tibetskou medicínou v Petrohradě či Moskvě).

¹⁰⁷ Z čínštiny – spokojeně.

¹⁰⁸ Z čínštiny – sjezd.

Počasí: -12°C, vítr vane z levé sopky. Na modřínu jsou nějací bílí ptáci. Jeřábek? Existují bílé jeřábky, selátko? A propos, ty jsi naprosto lhostejný k Přírodě. Což v podstatě není správné. A minus-aktivní.

Popřej mi, abych se tu nescvrknul smutkem, obo-robo¹⁰⁹ a mrazu.

Dnes v noci – vypalování po staru plus tuk ještěrky „da-bjid“¹¹⁰. Sláva Kosmu, máslo bassam¹¹¹ dorazilo v pořádku. „Pět dobrých“ jsou také celý. Vzpomněl jsem si: “Žízeň, soulož, nespavost, chození, sezení, prožitky – vše, co může vyvolat puzení k močení se zakazuje“. Škoda, nebude tu nikdo, komu bych mohl v noci podržet džbán.

Uvidíme, co se tady jí. Bear's hug, můj úzkoboký hangkong mudien¹¹². Líbám tvé HVĚZDY.

Boris.

4. ledna

Ninhao¹¹³, hedvábný červe¹¹⁴.

Prohnilý den a noc vorbereitung¹¹⁵ pominul. Vyčerpává mě prosit a rozkazovat. Nehledě na to, že skoro všechny „psí známky“ – délesloužící, mají místo mozku proteinový rmut¹¹⁶ pro inkubace.

Včera za úsvitu se připlazil kopec aparatury. Sláva Kosmu, má maličkost se nepostavila v místnosti s přístroji, ale v V- hydroponii¹¹⁷. Nebudu se muset převlékat a potit se. Všeobecně – všechno začíná, rips nimada. Tvůj teplý Boris se celkem dobře zabydlel

---

¹⁰⁹ Autorský neologismus – stálá hrozba narušení M-rovnováhy.

¹¹⁰ Neboli ještěrka sněžní (lat. *Lacerta nivalis*); da-bjid je vzor na ocase živočicha, který může být hnědý nebo žlutý (dle pohlaví ještěrky); tomuto druhu ještěrky se říká „král masa“ jelikož posiluje tělo. (<http://www.bohdandlouhy.cz/news/za-tajemstvimi-muranske-planiny-lacerta-nivalis/> - poslední přístup: 26. 3. 2016; Moravec, J., Plazí = *Raptilia*, Praha: Academia, 2015, ISBN 978-80-200-2416-9, str. 204-221).

¹¹¹ Může se jednat o město Grand-Bassam ve státě Pobřeží slonoviny; spíše se ale jedná o maďarský výraz baszom. Tento výraz znamená totéž, co ruský mat ебать.

¹¹² Z čínštiny – mateřská letadlová loď.

¹¹³ Z čínštiny – dobrý den.

¹¹⁴ Odkaz na bource morušového, který je zdrojem pro lék tradiční čínské medicíny, kterému se říká „*Bombyx batryticatus*“ nebo také „tuhý hedvábný červ“. Jsou to sušené housenky 4. nebo 5. stádia vývoje, které pošlí na chorobu způsobenou infekcí houbou *Beauveria Ossiaria*. Používá se proti nadýmání, rozpuštění hlenů a uvonění křeči (https://cs.wikipedia.org/wiki/Bourec_moru%C5%A1ov%C3%BD#Medic.C3.ADnsk.C3.A9_pou.C5.BEit.C3.AD).

¹¹⁵ Z němčiny – připravit, přichystat; Sorokin německé slovo rusifikuje využitím azbuky; zaměňování azbuky a latinského písma patří do internetové komunikace (př. chybění konkrétní klávesnice); tento systém funguje na základě transkripce nebo transliterace.

¹¹⁶ Termín z vinařství; je to hmota z rozemletých bobulí vinné révy, která vzniká, při výrobě vína.

¹¹⁷ Termín z botaniky; je to pěstování rostlin bez půdy v živém roztoku (př. keramzit – expandovaný jíl).

v této zhichang¹¹⁸. Moje *kajuta* je na druhém konci. Takže sténání z bioskleníku se sem nedonese. Je to minus-directný zvuk, který mě vždy rozčiloval na mých *služebních cestách*.

Se všemi jsem se seznámil. Genetici: Bočvar – červenolící upovídáný Rus každým coulem s tuctem marmolonových desek kolem rtů, Vitte – šedý Němec, Karpenkoff Marta – korpulentní dáma s bývalým TEO¹¹⁹-amazonky, miluje: clon-koně, old-gero-techno, aeroslalom¹²⁰ a diskuze o M-bilanci¹²¹, Faň Fej – čilý Šanghajec tvých let. Je vidět, že chuanmenjia¹²² v geninže chodí dobře (koeficient L-harmonie chůze je více než 60 jednotek na stupnici Schneidera). S ním mluvili o nadvládě čínských blockbusteru¹²³. On kašle na tuding¹²⁴, samozřejmě.

Medici: Andrej Romanovič, Natálie Bok. Bílé clonkrysy z páchnoucího GENMEO. Stýkat se s nimi – těžkej humus. Ale termodynamik Agvidor Chariton – sympatický plus-directný shaonian¹²⁵. On je potomek akademika Charitona, který dělal pro Stalina H-bomb¹²⁶. Do naší betonové řítě ho zaved nikoli chtíč po penězích (jako tvého *měkkého* přítele), ale SEX-BENCHUJ¹²⁷: on, solidní¹²⁸ multisexer s praxí, se rozloučil se dvěma svými nabíječi a z hoře se vetřel na *služební cestu*.

Kdo ho v této díře *nabije* dvojstřelem¹²⁹? Přece ne dělesloužící, rips laowai. Sám miluje: polo-sportovní reklamní letáky páté generace, Himaláje, postarší muže-matematiky, cigaretys višňovou příchutí a šachy. Večer si zahrajeme.

Všichni příslušníci armády, včetně operátorů jsou totálně nezajímavý. Šlachovití amplifieři¹³⁰. Oni používají rusmat¹³¹, který já nemůžu strávit dokonce ani se severní omáčkou.

A!

---

¹¹⁸ Z čínštiny – konečník.

¹¹⁹ Sorokin využívá zkratky před slovem k tomu, aby slovo zvýraznil a dodal mu větší hodnoty; TEO v tomto případě může znamenat zkratku těla: tělo amazonky.

¹²⁰ Je to série leteckých závodů, kde piloti musí proletět vymezenou trať v co nejrychlejším čase; soutěž byla založená v roce 2003.

¹²¹ Psychologická stabilita.

¹²² Z čínštiny – odborník.

¹²³ Anglický pojem, který se obvykle užívá v populární kultuře pro označení díla vzbuzujícího masový zájem, tzv. trháku. Zejména v kinematografii se ujal pro označení velkorozpočtové produkce určené masovému publiku.

¹²⁴ Z čínštiny – lysina.

¹²⁵ Z čínštiny – kluk, mladík.

¹²⁶ Vodíková bomba.

¹²⁷ Z čínštiny – katastrofa; slov v systému pchin-jin: benghui.

¹²⁸ Sorokin toto slovo mění na hybridní slovo (графогибрид) – slovo se skládá z azbuky a latinky (původní znění slova – solidный).

¹²⁹ Pojem z mysliveckého slangu.

¹³⁰ Z angličtiny – zesilovač; autor anglické slovo rusifikuje využitím azbuky.

¹³¹ Zkratka pro spojení „русский мат“ (ruská vulgární slova).

O obč. Plukovníkovi – promlčení inf., jak žertoval můj zesn. tat'ka.

Ty se zeptáš - to je přece shangshuihua¹³²? A já kývnu, rips nimada.

Tak jsme se dočkali, *kůzlátko* v čokoládě. Ty jsi mě stále strašil: „Mit meinem BOBO muss ich scheiden“¹³³.

Pro tebe, citlivého lotra, bude snazší to přečkat. Stačí jen nějaké dobře umyté ruce dotknout se tvých ploutví – top-direct, huaidan¹³⁴, plus-pozit, xiaotou¹³⁵! Ruka dávajícího wanga¹³⁶ se nevyčerpá a tvé perleťové sperma protea¹³⁷ nezhoustne.

Bohužel já jsem nastavený jinak a moje LM není schopná proteismu¹³⁸.

Jsem úplný.

Jsem na to hrdý, rips.

Proto si uchovám zhunshi¹³⁹ tobě, jako tehdy v Barceloně, prostřednictvím M-balance a uschováním mé božské L-harmonie. Jsem si jistý, „Čžud-ši“ pomůže by Kosmos blessing.

Modli se za mě rusky. A propos – přede mnou leží „Čžud-ši“, která je otevřená na tvé n e o b l í b é n é 18. kapitole.

NIRUCHA¹⁴⁰, KTERÁ SE ŘADÍ K JEDNOMU Z PĚTI PRINCIPŮ:

„Když ve spodní části těla uvízne úlomek zbraně, stolice schne, objeví se glang-tchabs¹⁴¹, horečka spodní části těla, zadržetí moči, nadmuté břicho, škrkavky, skran¹⁴² je svěží a rims¹⁴³ chronický“.

Úlomek tvé *šťavnaté* zbraně, darebáku, uvízl v mé čakře Srdce. A o této nemoci není zmínka ani v „Čžud-ši“. A nesměj se, zhunren¹⁴⁴, „Rozpoznávání nemoci v zrcadle moči“ Já

---

¹³² Z čínštiny – krajina.

¹³³ Z němčiny – „Musím se rozejít s Bobem“.

¹³⁴ Z čínštiny – bídák.

¹³⁵ Z čínštiny – zlodějček.

¹³⁶ Wang - panovnický titul v zemích východní Asie přibližně odpovídající evropskému králi.

¹³⁷ rod rostlin z čeledi *Proteaceae*, který byl Carlem von Linné pojmenován po bohu Proteovi, který měl stejně jako tento rod velmi proměnlivou podobu. Roste především v jižní Africe.

¹³⁸ Tvárlivost, proměnlivost, schopnost změn.

¹³⁹ Z čínštiny – věrnost, oddanost.

¹⁴⁰ Nirucha je název klystýru při kterém cestou zavedení léků do análního otvoru se tělo čistí od nemocí spojených s tenkým či tlustým střevem.

¹⁴¹ Název pro nemoc, při které lidský žaludek nedokáže strávit jídlo.

¹⁴² Jeden z druhů nádoru. Tibetská medicína rozlišuje nezhojný nádor (skran) a zhoubný nádor (bras); zdroj: Николаев, С. М., Пубаев, Р. Е., «ЧЖУД-ШИ» памятник средневековой тибетской культуры, Новосибирск: Наука, 1988, ISBN 5-02-028676-1.

¹⁴³ Druh nemoci, který se nejprve projevuje jak nemoc psychická, ale následně se rozšiřuje do žlučníku, sleziny a dalších tělesných orgánů.

¹⁴⁴ Z čínštiny – hlupák.

jsem starší a chytřejší než jsi ty a zopakuju ti to 77krát: tvé oblíbení pouštění žílou není panacey¹⁴⁵ proti všem nemocem.

Vzpomeň si na velkého Vernadského: L-harmonie není spojená s čistokrevností. Tvé kvazimeditace¹⁴⁶ s Ivanem a následné pouštění žílou je úplné hushuo badao¹⁴⁷.

Minus-direct tohoto divocha – dva plus-našich-plus-directa. Já se nebojím tvého tibetského nože ve tvaru vlaštovky pro pouštění žílou, ale je mi líto tvé mladé krve, bezdůvodně se vsakující do země. Raději ať mé rty jí sají.

A vůbec – stačí o tělesném. Je to náš věkový rozdíl, co skřípe v mých biofilologických kloubech.

Ty máš štěstí – ty máš v zásobě celých 12 let. To je tak moc, rips nimada!

Píšu bez závisti.

Po třech letech naší *aféry* sis stihl všimnout, že, nehledě na *hnisavou* povahu, jsem si uchoval dětskou schopnost upřímně se radovat z mých blízkých.

Jsem blíž než ty, sha gua, já mám jen mé bledé tělo s permanentně planoucí prostatou.

Ale dost už o beicandi¹⁴⁸. Je načase psát o dobrém: food providing¹⁴⁹ je tu top-direct. Čili jednoduše – ni ha¹⁵⁰ taben¹⁵¹. Já jsem velice l a k o n i c k ý kuchař, neposádkový, i přestože jsem v uniformě seržanta.

Posuď sám, pijavičko moje, MENU pro dnešní den:

Frühstück¹⁵²

Javorový džus¹⁵³

Parridge¹⁵⁴-laminaria¹⁵⁵

Ovčí máslo

Ovesný chléb

---

¹⁴⁵ Neboli všelék; je to přípravek nebo léčebná metoda, která má účinkovat proti všem chorobám.

¹⁴⁶ Rychlý přechod k pozmeněnému stavu vědomí.

¹⁴⁷ Z čínštiny – hloupost, blbost.

¹⁴⁸ Z čínštiny – vzbuzující smutek.

¹⁴⁹ V originále – фудпровайдинг; význam – kuchař je celkem dobrý; v ruském jazyce se takovým termínům říká руслиш – je to jazyk, který vznikl v pracovním prostředí; sám termín „руслиш“ vznikl v 90. letech v rusko-amerických internetových fóretech.

¹⁵⁰ Z čínštiny – zdravím.

¹⁵¹ Z čínštiny – srát.

¹⁵² Z němčiny – snídaně.

¹⁵³ Tradiční nápoj v Rusku a okolních zemích, který se stáčí přímo z javoru během března a dubna. V Kanadě či USA se tento nápoj dále zpracovává, čímž vzniká javorový sirup.

¹⁵⁴ Tradiční anglická snídaně – ovesná kaše.

¹⁵⁵ Druh šedohnědé mořské řasy používané v potravinářství.

Káva N

Káva TW

Zelený čaj

Lunch

Žitné smažené housky s kozím mozkem

Salát z luční trávy

Kuřecí press-vývar

Filé nutrie s bambusovými výhonky

Ovoce

Ostružinový blub

Společné večerní stolování

Kumys¹⁵⁶

Polévka wan tan¹⁵⁷

Koláč so pašenom

Kompletář¹⁵⁸

Břízový rmut s mamaligou¹⁵⁹

Zázvorový sbiten¹⁶⁰

Pramenitá voda

---

¹⁵⁶ Alkoholický nápoj z koňského mléka; oblíbené ve Střední Asii a v evropské části Ruska.

¹⁵⁷ Tradiční čínská polívka s masovými taštičkami.

¹⁵⁸ = Completorium – označení pro společenskou neslavnostní modlitbu před spaním; je to jakýsi druh prosby o ochranu během noci.

¹⁵⁹ Natvrdo uvařená kaše z kukuřičné mouky; je to národní jídlo kavkazských národů.

¹⁶⁰ Starobyli východoslovanský nápoj z vody, medu a koření; nápoj dokáže zahřát v chladných zimních večerech a ukojit žížeň v letním období.

Koeficient L-harmonie takového menu – 52-58 jednotek na stupnici Geraščenka. Not bad¹⁶¹, že? A včera na lunch servírovali klon-krocana na červených mravencích, což ve mně vyvolalo nával *fialové* nostalgie.

Vzpomínáš si na hostinu v ASIA-centru¹⁶² při příležitosti split-falžirovanija makrem HETAO¹⁶³ jarního plus-income?

Byl jsi tehdy v minus-directu kvůli tomu lao bai xing¹⁶⁴ Zlatnikoff, proto si určitě na nic nevzpomínáš, až na jeho platinové vlasy a tučné tlapy, kterými tě tiskl vedle obelisku.

A já jsem se v ten *prohnilý* večer zcela oddal gastronomii.

Je všeobecně známo, že kuchaři v HETAO nejsou papíroví tygři a nejsou ani dívky, malující květiny ji-dingsanhua¹⁶⁵ rohem buvola na povrchu jezera Čan¹⁶⁶.

Po verbální introdukci a rozdání skříněk, kdy na tuně u půl modré clon-želvě vyjela jedinečná Miao Ma a začala zpívat „Dívku s šedinami“, já jsem přischnul a srazil se: zase čínština, rips laowai, teď od ní nikam neutečeš.

Představil jsem si: teď 38 mladíků rozevrou santalová vrata, zeremonienineister¹⁶⁷ bouchne stříbrnou holí a na nás se sesype totalitní moc čínské kuchyně.

Ale místo toho – zelená sensor-wave¹⁶⁸, Boulogneský les¹⁶⁹, le triomphe de la cuisine française¹⁷⁰: hyperustřice, losos s parazity, siamská telata s lanýži, rejsek s mákem, vyzí kaviár v mističkách z měsíčního ledu, buvolí ledviny v zahuštěné madeiře, sedlo nosorožce na modrém laseru a – můj oblíbený, obyčejný, jako úsměv replikanta, šťavnatý, jako život – clon-krocana na červených mravencích.

U HETAO on byl obrovský, ale tady je střídmější – cca sedmdesát kg.

Toho večera jsem trhal bílé maso a čile *chroupal* mravence, zalévaje svou M-žárlivost „Mytiščinským 2222“¹⁷¹ (lahev za 500 nových yuanů¹⁷²).

Víš, z bílých vín dávám přednost starým podmoskevským, a červená vína – tady už se huba nepohne bez albánských. Ale tehdy jsem nepil červené z L-principu.

---

¹⁶¹ Český překlad z anglického jazyka – to není špatné.

¹⁶² Centrum čínské medicíny a medicíny snů.

¹⁶³ Název planiny v Číně, která se nachází v zákrutu řeky Chuang-che.

¹⁶⁴ Z čínštiny – vesnický křupan.

¹⁶⁵ Z čínštiny – šerík.

¹⁶⁶ Nejspíše jezero Mládí, které se nachází na jihu Přímořského kraje.

¹⁶⁷ Jeden z nejvyšších dvorních hodností; zodpovídá za uskutečnění ceremoniálu a za palácové ceremonie.

¹⁶⁸ Doslovný překlad z angličtiny – vlna.

¹⁶⁹ Franzousky Bois de Boulogne – les, který se rozprostírá na západním okraji Paříže, známý jako „plíce“ města; na tomto místě se často setkáváte s prostitutkami či narkomany.

¹⁷⁰ Z francouzštiny – vítězství francouzské kuchyně.

¹⁷¹ Podmoskevská oblast s hlavním městem Mytišči.

¹⁷² Čínská měna.

Když jsi odjel ze Zlotnikoff ve výtahu, abys jemu udělal v barokomoře¹⁷³ malý tip-tirip, přinesli desert. Byl to obrovský kulatý dort – podrobný model Měsíce, kterých má HATEO více druhů (oni už odkoupili u Brazilců budovu rozbouraného Hiltonu v moři Pokoje). Dort se vznášel nad vibrační deskou s hudbou, která mě vzrušila.

Jako jeden z prvních jsem vrazil nůž do dortu, vyřezal jsem obrovský kus, vzal jsem si dvojitý „Albogast“, pak vodku „Katja Bobrinskaja“¹⁷⁴, pak listový likér „Sedm barev duhy“, poté zas „Albogast“, „Napoleon O.X.“, Myer’s Planters Punch¹⁷⁵, „Strýček Váňa“, Cusam samroju, a všechno skončilo ty víš čím.

Rips!

Já se neomluvím ani tobě, ani Zlotnikoff dokonce ani na smrtelné posteli. Je to z principu, můj poddajný obočnatec.

Prasnice Zlatnikoff si bude na věky pamatovat můj tepel'-tapel'.

Je to otrava?

Přišel čas ukončit T-vibrace a vyhodit mraženého ježka ze své úzké postele.

Clon-holubí pošta – úžasný vynález našich vojáků, řeknu ti. Clon-holubník spravuje svobodník Nédělin. Ten se zamyká za ocelovými dveřmi. A k tomu má dobrý důvod, rips. Stvoření, které chová křivonohý Nédělin vůbec nepřipomínají nevinnou holubici Picasso, hologram které se vznáší před vchodem. Oni jsou velcí jako orel, jejich žluté oččččččči svítí ve tmě. Zobák z rohoviny může klidně prolomit lebku svob. Nédělinu. Hovada rostou jako houby, Nédělin je krmí press-kryсами a XL-proteinem. Oni jsou mrazuvzdorní, nenároční a *dalekonostní*.

A nikdy nespí.

Pokud se takový hybrid srazí ve vzduchu s pravým holubem, roztrhá ho v letu, spolkne ho a poletí dál.

Během 24 hodin Nédělin vypouští 6 clon-holubů:
military¹⁷⁶ plus privat¹⁷⁷ pošta.

---

¹⁷³ Též známá jako podtlaková komora.

¹⁷⁴ Ruská kunsthistorička; věnuje se ruské avantgardě (je odbornicí v oblasti futurismu a kubofuturismu).

¹⁷⁵ Tmavý rum smíchaný z devíti vybraných jamajských rumů, vyráběných kotlíkovou destilací a zrajících 2 až 4 roky v sudech z bílého dubu. Je to nejprodávanější rum v Americe.

(<http://bartida.multibrands.cz/napoje/rum/speciality/myers-rum-planters-punch-1-0-1-40,1020013.html>).

¹⁷⁶ Z angličtiny – vojenský.

¹⁷⁷ Z angličtiny – soukromý.

Žádné důvěrnosti – mé dopisy tě dostihnou, když projekt bude dokončen a bunkr bude zlikvidován. Možná, že tě obejmu dřív, než je obdržíš, urostlý vane¹⁷⁸? A my se propleteme jako bílé chobotnice, předbíhaje clon-holuby?

A pak když oni doletí, ty budeš otevírat a číst ty dopisy a já, ležíc za tvými potetovanými zády budu do nich házet skořápky od pistácií a podle tvého usmrkaného chrochtání hádat, na jakém místě teď čteš.

Bylo by dobré, kdyby to tak dopadlo, rips.

Po lunch jsem se procházel mezi sopkami a kouřil jsem. -14°C. Šedé nebe, kalné slunce.

Vyšli: sbob. Nědělin (pouštět holoubky) a Marta Karpenkoff (podívat se, jak oni poletí).

Hovada nechtíc opouštějí ocelové klece. Nědělin je vytahuje kleštěmi a vrhá je k nebi. Oni rozevírají šlachovitá křídla a letí do Abakanu.

Karpenkoff je vyprovází pohledem ex-amazonky. Nědělin hřmí prázdnými klecemi, smrká do sněhu.

Pozitíři přivezou *objekty*.

Já mám připravené všechno, kromě *provokací*.

Budu muset trčet v reaktorové. Biofilologie – moderní, ale puntičkářská věda. Že jo, delfíne? Objímám tě.

Boris.

5.2 Příloha II – Text originálu

2 января.

Привет, mon petit.

Тяжелый мальчик мой, нежная сволочь, божественный и мерзкий топ-директ. Вспоминать тебя — адское дело, рипс лаовай, это тяжело в прямом смысле слова.

И опасно: для снов, для L-гармонии, для протоплазмы, для скандхи, для моего V-2.

---

¹⁷⁸ Titul vládce v zemích čínského kulturního vlivu (kromě Japonska); titul odpovídá evropskému králi nebo ruskému carovi.

Еще в Сиднее, когда сидел в траффик, начал вспоминать. Твои ребра, светящиеся сквозь кожу, твое родимое пятно «монах», твое безвкусное tattoo-pro, твои серые волосы, твои тайные цзинци, твой грязный шепот: поцелуй меня в ЗВЕЗДЫ.

Но нет.

Это не воспоминание. Это мой временный, творожистый brain-юэши плюс твой гнойный минус-позит.

Это старая кровь, которая плещет во мне. Моя мутная Хэй Лун Цзян, на илистом берегу которой ты гадишь и мочишься.

Да. Несмотря на врожденный Stolz 6, твоему ДРУГУ тяжело без тебя. Без локтей, гаовань, колец. Без финального крика и заячьего писка:

во ай ни!

Рипс, я высушу тебя. Когда-нибудь? ОК. Топ-директ.

Писать письма в наше время — страшное занятие. Но ты знаком с условиями. Здесь запрещены все средства связи, кроме голубиной почты. Мелькают пакеты в зеленой W-бумаге. Их запечатывают сургучом. Хорошее слово, рипс нимада?

АЭРОСАНИ — тоже неплохое. На них меня жевали шесть часов от Ачинска. Этот дизель ревел, как твой клон-файтер. Мы неслись по очень белому снегу.

«Восток-Сибирь большая», — как говорит Фань Мо.

И здесь все по-прежнему, как в V или XX веке. Восточные сибиряки говорят на старом русском с примесью китайского, но больше любят молчать или смеяться. Много якутов. Из Ачинска выехали на рассвете. Аэросани вел молчаливый «белый жетон», зато штурман-якут в форме мичмана хохотал всю дорогу, как наш фокусник Лао. Типичный представитель своего бодрого, L-гармоничного народа. Якуты здесь предпочитают мягкие зубы, одеваются в живородящую ткань китайского производства и активно пробируют мультисекс: 3 плюс Каролина, STAROSEX и ESSENSEX.

Рипс-рипс, путе-шественник!

За шесть часов от этого куайхожэнь я узнал, что:

1. Любимое блюдо якутов — оленина в вороньем соку (из живой вороны среднего размера выжимается сок, в который кладут оленью вырезку, немного морской соли, ягеля, и все тушится в котле до плюс-директа. Пробируем через 7 месяцев?).

2. Любимая секс-поза якутов — на четырех точках опоры.

3. Любимый сенсор-фильм — «Сон в красном тереме» (с Фэй Та, помнишь ее фиолетовый халат и запах, когда она входит с улиткой на руке и ворохом мокрых кувшинок?).

4. Любимый анекдот (старый, как вечная мерзлота): обустройство туалета в Якутии. Две палки — одна замерзшее ,, от ануса отковыривать, другая — от волков отбиваться. Топ-директный юмор. А?

Хотя, когда я после шести часов вылезал из сиденья, мне было не до смеха.

ПРОСТАТА. Фиолетовый контур в глазах. Минус-позит. Бад-кан сер-по. Творожистое настроение.

Только ты поймешь меня, гадкий лянмяньпай.

Место моего семимесячного пребывания весьма странное. GENLABI-18 спрятана между двух громадных сопок, напоминающих ягодицы.

Во всем намек, рипс нимада табень.

Сопки покрыты редколесьем: лиственницы, елки. Меня встретил полковник — квадратный, L-невменяемый мачо с мутным взглядом и директ-вопросом: КАК ДОЕХАЛИ? Ответил честно: минус-робо. Этот пень тань ша гуа был разочарован. Когда спустились в бункер, я совсем потерял чувство времени: GENLABI-18 размещена в бывшем КП ПВО. Глубокое заложение. Армированный бетон эпохи совкома. Полвека назад здесь днем нажимали на кнопки, а ночами мастурбировали советские ракетчики.

Счастливые: у них хотя бы были объекты мастурбации — TV и CD.

Здесь же нет даже сенсор-радио. Verbotten: весь медиальный плюс-гемайн. Вся аппаратура на сверхпроводниках третьего поколения. Которые? Да. Не оставляют S-трэшей в магнитных полях.

Соответственно — не фиксируемы ничем.

Ну и: температура в аппаратной -28°C . Неплохо, рипс лаовай? Там работают в костюматорах.

Счастье, что я не оператор и не генетик. Плюс-плюс-счастье, что доехал мой чемодан с «Чжуд-ши», а значит — с моей L-гармонией.

Надеюсь, все будет лин жэнь маньи-ди, и я за эти семь месяцев не превращусь в крота-альбиноса с розовой простатой.

And so, нежная сволочь моя, пошел обратный отсчет времени. 7 месяцев в компании. 32 «белых жетона», 1 полковник, 3 лейтенанта-оператора, 4 генетика, 2 медика, 1 термодинамик. Плюс нежноизвестный тебе логостимулятор. И это всена 600 верст.

Таков наш дахуй, как говорят за Великой китайской стеной.

Погода: -12°C , ветер с левой сопки. Какие-то белые птицы на лиственнице. Рябчики? Бывают белые рябчики, поросенок? А ргрос, ты совсем равнодушен к Природе. Что в принципе неправильно. И минус-активно.

Пожелай мне не створожиться здесь от тоски, обо-гово и мороза.

Сегодня на ночь — прижигание по-старому плюс жир ящерицы да-бйид. Масло ба-сам доехало, слава Космосу. «Пять хороших» тоже целы. Вспомнил: «Жажда, совокупление, бессонница, хождение, сидение, переживания — все, что может вызвать волнение мочи, запрещается». Жаль, ночью некому будет подержать кувшин.

Посмотрим, что здесь едят. Bear's hug, мой узкобедрый ханкун мудень. Целую тебя в ЗВЕЗДЫ.

Boris.

4 января.

Нинь хао, сухой мотылек.

Гнилые сутки форберайтена миновали. Устал просить и командовать. Несмотря на то что почти все «белые жетоны» — сверхсрочники, у них вместо мозга протеиновая пульпа для инкубаций.

Вчера на рассвете приползла гора аппаратуры. Слава Космосу, моя часть встала не в аппаратной, а в В-гидропоник. Не надо будет переодеваться и потеть. В общем — все начинается, рипс нимада. Твой теплый Boris неплохо устроился в этой бетонной чжи-чан. Моя каюта во втором конце. Так что стон биотеплиц не доносится. Это минус-директный звук, всегда раздражавший меня во всех командировках.

Познакомился со всеми. Генетики: Бочвар — краснощекий словообильный русак с дюжиной мармолоновых пластин вокруг губ, Витте — серый немец, Карпенкофф Марта — корпулентная дама с прошлым ТЕО-амазонки, любит: клон-лошадей, old-gero-techno, аэрослалом и разговоры о М-балансе. Фань Фэй — бодрый шанхаец твоего возраста. Блестяще говорит на старом и новом русском. Видно, что большой чжуаньмыньцзя в генинге хорошо ходит (коэффициент L-гармонии походки более 60 единиц по шкале Шнайдера). С ним говорили о засилье китайских блокбастеров. Ему плевать на тудин, конечно.

Медики: Андрей Романович, Наталья Бок. Белые клон-крысы из вонючего GENMEO. Общаться с ними — тяжелый фарш. Зато термодинамик Агвидор Харитон — симпатичный плюс-директный шаонянь. Он потомок академика Харитона, который делал для Сталина H-bomb. В наш бетонный анус его занесла не жажда денег (как твоего мягкого друга), а SEX-БЭНХУЙ: он, solidный мультисексер со стажем, расстался с двумя своими нежными поршнями и с горя напросился вкомандировку.

Кто в этой дыре зарядит его дуплетом? Не сверхсрочники же, рипс лаовай. Сам любит: полуспортивные флаеры пятого поколения, Гималаи, пожилых мужчин-математиков, вишневые сигары и шахматы. Сыграем вечером.

Они пользуют старый русмат, который я не перевариваю даже под северным соусом.

И!

О г. Полковнике — инф. по умолчан, как шутил мой пок. папаша.

Это весь шаншуйхуа — спросишь ты? И я кивну, рипс нимада.

Вот мы и дождались с тобой, козленок в шоколаде. Ты все пугал меня: «Mit meinem BOBO muss ich scheiden».

Тебе, как нежной сволочи, будет легче пережить это. Достаточно любой хорошо вымытой руке коснуться твоих плавников, — топ-директ, хуайдань, плюс-позит, сяотоу! Рука дающего вана не оскудеет, а твоя перламутровая сперма протeya не загустеет.

К сожалению, я устроен по-другому, и моя LM не расположена к протейзму.

Я целокупен.

И горжусь этим, рипс.

Поэтому, как и тогда в Барселоне, я сохраню тебе чжунши посредством смещения M-баланса и сохранения моей божественной L-гармонии. Уверен, «Чжуд-ши» поможет by Kosmos blessing.

Молись за меня по-русски. А rporos — передо мной лежит «Чжуд-ши», раскрытая на твоей нелюбимой главе 18.

НИРУХА, КОТОРАЯ ОТНОСИТСЯ К ЧИСЛУ ПЯТИ НАЗНАЧЕНИЙ:

«Когда в нижней части тела застрял обломок оружия, сохнет кал, гланг-тхабс, жар низа тела, задержка мочи, вздутие живота, глисты, скран свежий и застарелый римс».

Обломок твоего сочного оружия, подонок, застрял у меня в чакре Сердца. А об этой болезни нет ничего даже в «Чжуд-ши». И не смейся, чуньжэнь, над «Узнаванием болезней по зеркалу мочи». Я старше и умнее тебя и повторю тебе 77 раз: твое любимое кровопускание — не панацея от всех болезней.

Вспомни великого Вернадского: L-гармония не связана с чистотой крови. Твои квазимедитации с Иваном и последующее совместное кровопускание — полное хушо бадао.

Минус-директ этого дикаря — два плюс-наших-плюс-директа. Я не боюсь твоего тибетского ножа для кровопускания в форме хвоста ласточки, но мне жалко

твою юную кровь, беспричинно утекающую в землю. Лучше мои губы будут отсасывать ее.

И вообще — хватит о телесном. Это наша разница в возрасте скрипит в моих биофилологических суставах.

Ты счастлив — у тебя в запасе есть целых 12 лет. Как это много, рипс нимада!

Пишу без зависти.

За три года нашей аферы ты успел заметить, что, несмотря на гнойный характер, я сохранил детскую способность искренне радоваться за близких мне людей.

А ближе тебя, шагуа, у меня только мое бледное тело с перманентно пылающей простатой.

Но хватит о бэйцаньди. Пора о приятном: фудпровайдинг здесь топ-директ. То есть просто — ни ха табень. И оченьлаконичный повар, не гарнизонный, хоть и в форме сержанта.

Оцени, пиявочка моя, МЕНЮ на сегодня:

Frühstück

Кленовый сок
Поридж-ламинария
Овечье масло
Овсяный хлеб
Кофе N
Кофе TW
Зеленый чай

Lunch

Ржаные гренки с козлиным мозгом
Салат из луговых трав
Куриный пресс-бульон
Филе нутрии с молодым бамбуком
Фрукты
Ежевичный blub

Трапеза

Кумыс
Ван тан суп
Ватрушка со пашеном

Повечерие

Березовая пульпа с мамалыгой
Сбитень имбирный
Родниковая вода

Коэффициент L-гармонии такого меню — 52—58 единиц по шкале Геращенко. Not bad, правда? А вчера на lunch подали клон-индейку под красными муравьями, что вызвало у меня приступ фиолетовой ностальгии.

Помнишь банкет в ASIA-центре по случаю split-фальжирования макросом ХЭТАО весеннего плюс-инкома?

Ты был тогда в минус-директе из-за этого лао бай син Злотникофф, поэтому наверняка ничего не помнишь, кроме его платиновых волос и жирных ручищ, которыми он тискал тебя возлеobelиска.

А я в тот гнилой вечер целиком отдался гастрономии.

Общеизвестно, что повара в ХЭТАО — не бумажные тигры и не девушки, рисующие цветы цзы-динсянхуа рогом буйвола на поверхности озера Чжан.

После вербальной интродукции и раздачи шкатулок, когда на полуторатонной голубой клон-черепахе выехала несравненная Мяо Ма и запела «Седую девушку», я присох и створожился: опять китайщина, рипс лаовай, никуда от нее теперь не денешься.

Представил: сейчас 38 юношей растворят сандаловые ворота, стукнет серебряным посохом церемониймейстер и на нас обрушится тоталитарная мощь китайской кухни.

Но вместо этого — зеленая сенсор-wave, Булонский лес, le triomphe de la cuisine française: гиперустрицы, семга с паразитами, сиамские телята с трюфелями, землеройки с маком, белужья икра в розетках из лунного льда, буйволиные почки в сгущенной мадере, седло носорога под синим лазером и — любимая моя, простая, как улыбка репликанта, сочная, как жизнь, — клон-индейка под красными муравьями.

У ХЭТАО она была громадной, здесь же поскромнее — кг на семьдесят.

В тот вечер я рвал белое мясо и бодро хрустел муравьями, заливая свою М-ревность «Мытищинским 2222» (500 новых юаней бутылка).

Ты знаешь, из белых вин я предпочитаю старые подмосковные, а красные — тут уж глотка не сделаешь без албанских. Но тогда я не пил красного из L-принципа.

Когда ты уехал с Злотникофф на лифте, чтобы сделать ему в барокамере малый тип-тирип, подали десерт. Это был громадный круглый торт — подробная модель Луны, на которую у ХЭТАО большие виды (они уже перекупили у бразильцев здание разрушенного Хилтона в море Покоя). Торт парил над вибропластиной, музыка которой действовала на меня возбуждающе.

Одним из первых я вонзил нож в торт, вырезал огромный кусок, взял двойной «Albogast», потом водки «Катя Бобринская», потом слоеный ликер «Семь цветов радуги», затем опять «Albogast», «Napoleon O.X.», Myer's Planters Punch, «Дядя Ваня», Cusam samroju, и все кончилось помнишь чем.

Рипс!

Я не извинюсь ни перед тобой, ни перед Злотникофф даже на смертном одре. Это принципиально, бровеносец мой гибкий.

А свиноматка Злотникофф будет вечно помнить мой тепель-тапель.

Я zanuda?

Пора прервать Т-вибрации и выбросить мороженого ежа из своей узкой постели.

Клон-голубиная почта — потрясающее изобретение наших военных, доложу я тебе. Клон-голубятней заведует ефрейтор Неделин. Она запирается на стальную дверь. И в этом есть резон, рипс. Существа, которых выращивает кривоногий Неделин, вовсе не напоминают невинную голубку Пикассо, голограмма которой парит перед входом. Они размером с орла, их желтые глазззззззззз светятся в темноте. Роговой клюв может спокойно проломить череп ефр. Неделину. Твари растут как грибы, Неделин кормит их пресс-крысами и XL-протеином. Они морозостойки, неприхотливы и дальнобойны.

И никогда не спят.

Если такой ублюдок столкнется в воздухе с настоящим голубем, он разорвет его на лету, проглотит и полетит дальше.

В сутки Неделин выпускает до 6 клон-голубей:

military плюс privat почта.

Секретности никакой — мои письма настигнут тебя, когда проект будет завершен, а бункер ликвидирован. Может, я обниму тебя раньше, чем ты получишь их, стройный ван? И мы сплетемся, как белые осьминоги, обгоняя клон-голубей?

А потом, когда они долетят, ты будешь распечатывать и читать эти письма, а я, лежа за твоей татуированной спиной, буду бросать в нее шелуху от фисташек и по твоему сопливому хрюканью угадывать, какое место ты читаешь.

Хорошо бы так и было, рипс.

После lunch гулял между сопками и курил. -14°C . Серое небо, мутное солнце.

Вышли: ефр. Неделин (пускать голубков) и Марта Карпенкофф (посмотреть, как они летят).

Твари неохотно покидают стальные клетки. Неделин вытаскивает их щипцами и метает в небо. Они раскрывают жилистые крылья и несутся в Абакан.

Карпенкофф провожает их прицельным взглядом ex-амазонки. Неделин гремит пустыми клетками, сморкается в снег.

Послезавтра привезут объекты.

У меня готово все, кроме провокаций.

Придется поторчать в реактивной. Биофилология — модная, но кропотливая наука. Правда, дельфин? Жму тебя.

Boris.

6 Bibliografie

6.1 Primární zdroj

Сорокин, В., Голубое сало, „Ad Marginem“, Москва 2012, ISBN 5-93321-004-8

6.2 Sekundární zdroje

Jakobson, R., Poetická funkce, Jinočany: H&H, 1995, ISBN 80-85787-83-0

Марусенков, М. П., Абсурдопедия русской жизни Владимира Сорокина: заум, гротеск и абсурд, Санкт-Петербург. АЛТЕЙА 2012. ISBN 978-5-91419-609-4

Tříšková, H., Transkripce čínštiny sborník statí, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-2-8

Tříšáková, H., Transkripce čínštiny tabulky a návody, Česko-čínská společnost, Praha 1999, ISBN 80-902515-3-6

Žváček, D., Úvod do teorie překladu (pro rusisty), Olomouc 1998, Vydavatelství Univerzita Palackého, ISBN 80-7067-814-3

Vžitá česká vlastní jména geografická, Český úřad geodetický a kartografický, Praha 1981

Pala, K., Všianský, J., Slovník českých synonym, Praha: Lidové noviny 1994, ISBN 80-7106-059-3

Levý, J., Umění překladu, Miroslav Pošta – Apostrof, Praha 2012, ISBN 978-80-87561-15-7

Popovič, A., Teória umeleckého prekladu, Bratislava: Tatran, 1975

Николаев, С. М., Пубаев, Р. Е., «ЧЖУД-ШИ» памятник средневековой тибетской культуры, Новосибирск: Наука, 1988, ISBN 5-02-028676-1

Moravec, J., Plazi = Reptilia, Praha: Academia, 2015, ISBN 978-80-200-2416-9

Rusko-český a česko-ruský slovník neologismů, Praha: Academia, 2004; ISBN 80-200-1246-X

Vochala, J., Čínsko-český, česko-čínský slovník, Voznice: Leda, 2003, ISBN 80-7335-011-4

Hrala, M., Ruská moderní literatura, Praha, Karolinum 2007, ISBN 978-80-246-1201-0

6.3 Internetové zdroje

Rusko-česká slovníková databáze (Slovanský ústav Akademie věd České republiky):

<http://slovník.slu.cas.cz/slovník/main/Main.html>

<http://magazines.russ.ru/druzhba/1999/10/shatal.html>

<http://www.britannica.com/topic/Wade-Giles-romanization>

<http://magazines.russ.ru/nlo/2013/119/m18.html>

http://oltk.upol.cz/encyklopedie/index.php5/Funkce:_Pra%C5%BESk%C3%BD_lingvistick%C3%BD_krou%C5%BEek

http://gemmoterapie.cz/tibetska-cinska_medicina-s7/

Алексиева, Т. И. – Игра с графикой в РУНЕТЕ (článek z internetu; nemá odkaz; poslední shlédnutí 5. 3. 2016)

<http://festival.1september.ru/articles/410377/>

<http://www.bohdandlouhy.cz/news/za-tajemstvimi-muranske-planiny-lacerta-nivalis/>

<http://www.rfp.psu.ru/archive/1.2012/marusenkov.pdf>

6.4 Interview

Сорокин, В. „Мы все отравлены литературой“

Сорокин, В. „Я в совок опять не хочу. И в андерграунд – тоже“

Сорокин, В. „Пока не пришли ко мне домой и не вывели на улицу ...“